

March 17, 2016

No 4 (2883)
Volume 67 • \$3.75

Published every third Thursday
17 issues a year
ISSN 08329-2668
Publications # 2206013

NOVÝ DOMOV

Finance partly
guaranteed by
the Government
of Canada

Canada

THE NEW HOMELAND

www.masaryktown.ca

PRAVDA VÍTĚZÍ!

CANADA'S CZECH AND SLOVAK BIWEEKLY PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC. SINCE 1950

Tvrdohlavá žena na scéně ND

Ve vteřině hodiny dvanácté se objevil představitel jedné z hlavních rolí Johanese Pěnkavy, jinak měla hra na káňanku. Ono to vůbec všechno bylo tentokrát nějak divoké i přesto, že výbor Nového divadla (jak víte, tento spolek nemá žádného ředitele ani ředitelku, ale výbor, který je každým druhým rokem volen tajnými volbami na členské schůzi) při-

pravil dramaturgický plán pro letošní sezónu. Termíny byly rozebrány, režiséři (v tomto případě jenom režisérky, protože pánové se na nás dívají z hereckého nebe a noví nepřišli) se chopili práce na svých zvolených hrách, ale ejhle... jedna se své práce zřekla, a teď aby se řešilo... Naštěstí se jako rána z čistého nebe objevil další zájemce o režii, tentokrát

muž, jenž se chopil práce na svojí vyvolené hře Tvrdohlavá žena od Josefa Kajetána Tyla (od jehož úmrtí uplyně 117.160 let). Láka ji ho díla, která v sobě uchovávají poetiku staročeské tradice, taje a čáry a lásku a krásu nebeskou, takže s velkým nadšením zaslavil kolektiv o díla. Luděk Bogner, ten člověk, který má nejlíže ke ka-

> 10

DARUJTE KNIHU

Na otázku, jak dopadla výzva Darujte knihu do Calgary, odpovídá děla Štěpánka Drliková:

"Do Calgary dorazily první balíčky či dokonce balíky s knížkami jako reakce na naši výzvu. Naše knihovna se tak rozrostla o spoustu krásných výtisků. Jmenovitě děkujeme: paní spisovatelce Jitce Štams Tomečkové za její autorské výtisky Pohazení a Sdílení, paní Evě King za krásné knížky pro děti (např. Dědečku, vyprávěj, od Ladislava Špačka o etiketě pro děti a knížku O čertovi úžasného současného českého spisovatele a ilustrátora Petra Čecha. Městské knihovně Lysá nad Labem za Kočičiny kocourka Damiana od Václava Čtvrta, Zloděje kufrů Arnošta Lustiga, anonymnímu dárci z Mladé Boleslavi za Obraz Martina Blaskowitze od Ladislava Fukse a za další knížky internetovému knihkupectví z Victoria, BC, czech-books.com za zaslání značného množství dětských knížek, například za prostorová lepopřelata Tajemný Golem a Pražský hrad a jeho tajemství od Lucie Seifertové, slečně Kristýně Kubové za krásné dětské knížky, omalovánky a časopis Čtyřlístek, paní Aleně Poremské za spoustu knížek pro dospělé, např. za Uče-

ní Dona Juana od Carlose Castanedy, a také za dětské knížky, mj. za kouzelnickou knížku Čarodějnice od Roalda Dahla s úžasnými ilustracemi Adolfa Borna... Máme z nich velkou radost. Česká knihovna čítá již 200 titulů! Děkujeme všem dárcům z Kanady i z Čech!"

Na facebooku České školy jsou i fotky. <https://www.facebook.com/groups/calgaryczechschool/> PS: Nový domov je úžasný, že na nás tak myslí.

"Se zájmem (a přiznám se, že s obdivem) jsem přečetl článček z minulého Nového domova o české škole a knihovně. Winnipežská CCBA (Canadian Czech-Slovak Benevolent Association) už přes 100 let udržuje knihovnu, ale prostory k tomu účelu dostupné jsou už dávno plné. Nejčastěji přinesou pozůstatky po zemřelých členech CCBA, co už nevládnou česky nebo slovensky. Jestli by to bylo jen trochu možné, rádi bychom vám nějak knihy dopravili. Skutečně by se jednalo o velké množství. Třídění a vyčlenění duplikátů by muselo být na vás, doprava bychom snad nějak zvládli my. Prosim, dejte vědět.

S pozdravem Joe Dobrovolný, prezident, CCBA" ■

Velikonoční svátky jsou předzvěstí přicházejícího jara a probouzející se přírody. Jejich původ sahá daleko do historie a tradice jejich oslav je rozšířena po celém světě. V současné době, kdy lidé tyto svátky spojují především s malovanými vajíčky, pomlázkou nebo pečenými beránky, se jejich skutečný smysl poněkud vytrácí. Pokusme si ho oživit v paměti.

Židé si o Velikonocích připomínají vysvobození a vyjití (exodus) z egyptského otroctví. Hospodin vysvobodil lid deseti mocnými zásahy. Při posledním z nich pomřelo v Egyptě všechno prvorozené. Naživu zůstal pouze ten, kdo se postavil pod Boží ochranu. Na znamení této ochrany obětovala každá izraelská rodina Bohu beránka. Jeho krví potřeli rám dveří svého domu. Tak byli uchráněni před zkázou, která je minula. Odtud pochází židovský název Velikonoc „pesach“ (překročení), protože Bůh při posledním zásahu překročil domy

Israelců. Když Izraelci opouštěli Egypt, nestálo jim zkusit připravené těsto. Napekli jen nekva-

šené chleby (macesy), a proto se Velikonocím říká také Svátky nekvašených chlebů. Křesťané zase slaví Velikonoc na památku ukřižování a vzkříšení Pána Ježíše Krista. Každý rok si o Velikonocích připomínáme zvěst o Bohu, který v Ježíši Kristu sestoupil ze své slávy do bíd lidského života, aby nás vykoupil smrtí na kříži a vzkříšením třetího dne nám dal naději života věčného. Proto slavíme Velký pátek a Neděli vzkříšení.

Velikonoční svátky mají dlouhou letou tradici a slaví se první nedělí a pondělí po jarním slunovratu a následujícím úplňku, což může být v rozmezí od 22. března do 25.

dubna. Oslavy Velikonoc sahají do doby předkřesťanské a byly uctívány pohany. Navazovaly

čení pascha), jenž byl památkou vysvobození Židů z egyptského zajetí. S příchodem a rozšířením

křesťanství se Velikonoc začaly slavit jako jeden nejvýznamnější

Velikonoc – symbol života a jara

pravděpodobně na židovský svátek pesach (odtud latinské ozna-

ší svátek této víry po celém světě. Právě symbolika věcí, které dnes spojujeme s Velikonocemi, jako jsou například vajíčka, pomlázka, mazanec, beránek, kočičky, prameny z tohoto období. Připomeňme si některé pojmy, výrazy a symboliku věcí, které se uvádí na internetové adrese: www.ceske-tradice.cz.

● Samotné slovo Velikonoc pochází od názvu noci ze soboty na neděli takzvané Velké noci, kdy se odehrál zázrak a ukřižovaný Ježíš Kristus vstal z mrtvých. ● Popelční středa je začátkem čtyřicetidenního postního období a její datum zjistíme, když od pondělka toho týdne, ve kterém jsou Velikonoc, odečteme čtyřicet dní. V tomto období se světi popel z ratolestí, které byly posvěceny minulý rok na Květnovou neděli. Na Popelční středu se nesmělo přistát. Lidé věřili, že by slepice nesly vajíčka, podobaly by se prs-

> 7

KE DNI

Zatím kolem sebe jenom kope a vyvolává, že se jedná o spiknutí a o očernění jeho osoby. A jestli se skutečně bojí o svoji kůži, pak má proč, jde totiž o podezření z dotačního podvodu, na který poukazuje prověrka evropského úřadu OLAF, a jestli se prokáže, pak poputuje 50 mil. korun zpět. Způsob, jakým před šesti lety získala firma Andreje Babiše z regionálního operačního programu střední Čechy takovouto sumičku na stavbu kongresového centra s hotelem a jízdnou, je daleko za hranou poctivosti, uvádí ve svém komentáři Zuzana Kubátová v ekonomice iDnes.cz. Jedná se o stavbu Čapí hnízdo, na niž dotaci dostal Babiš prostřednictvím anonymní firmy, která se tvářila, že s Agrofertem nemá nic společného. Jen díky tomu si sáhla do balíku určeného výhradně menším a středním podnikatelům v cestovním ruchu. Agrofert ani jeho dceřiná firma neskrývající příslušnost k obřimu holdingu, to by paděsat milionů na přestavbu farmy nedostaly. Přinejmenším ne z této operačního programu a v rámci téže dotační výzvy. Manažeri, kteří žádost o dotaci chystali, o tom nepochybně věděli. Jinak by nezastírali původně transparentní vlastnictví Čapího hnízda akciemi na majitele. A nepřejmenovávali narychlo, týden před podáním žádosti o peníze, někdejší ZZN Agro Pelhřimov na Farmu Čapí hnízdo. Souvislost s Agrofertem prostě neměla být vidět. Babiš odrazil výtky argumentem, že případ byl opakovaně kontrolován, je docela možné, že ke stejnému závěru dojde i policejní a bruselské šetření. Formálně totiž farma dotácní podmínky patrně splnila. Dotaci lze možná čistě formálně obhájit. Nikoliv však logicky. Multimiliardář Babiš si vzal veřejné peníze určené na jiný účel a pro jiné adresáty. Politik ve službě veřejnosti však má hrát podle jiných nót. Musí mu jít o prospěch celku a spravedlivé dělení veřejných statků. Dotační chytřička na vlastní účet je s tím naprosto neslučitelná. Babiš má jedinou šanci, jak si zachovat tvář: přiznat chybu – ať už vlastní, nebo své firmy. A těch 50 milionů vrátit. Případně je dát na podporu drobného podnikání v cestovním ruchu. Pokud to neudělá, může v politice přežít. Nebyl by jediný český politik s máslem na hlavě, jediný podnikatel s dotací získanou nečestně. Ale za těch 50 milionů prodá vlastní důstojnost.

Lze s autorkou souhlasit, až na maličkost - na tu smířlivost, s jakou konstatoval, že to není zdanlivě jediný politik s máslem na hlavě... já bych řekla, že v této zemi existují už jen politici, kteří nesmějí vyjít na slunce bez pokrývky hlavy... tím hůř, když k tomu všemu, že ministr financí ČR Babiš prohlašuje, že svůj úřad vede jako svůj podnik. To zřejmě podle hesla ryze českého „malá domů“. Naučil se to rychle. Nezklamal mě. K bílé vráně má daleko. Za chvíli máme první jarní den a po něm Velikonoce, užijte si pohody, vyjeďte do přírody a dívejte se do probouzející se zeleně, nový život je na dosah ruky, vše dobré všem,

Vaše -vk -

SPOLEČENSKÝ KALENDRÁŘ

TORONTO

► NE 27.3. v 17.00 – Nocturna in the City - mimořádný koncert smyčcového kvarteta Epouque Quartet z Prahy slibuje neuvěřitelný zážitek. Restaurace Praha, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, info a rezervace: restaurant (416)289-0283, nocturna (416)481-7294.

► PO 28.3. v 19.00 - společné setkání u příležitosti 80. narozenin Zdeňka Svěráka, pořádané v komunitách po celém světě. ČSSK a Sokol Toronto připravili promítání legendárního filmu Kulový blesk, hala kostela sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto, malé občerstvení, vstup volný. Přijďte s přáteli. Viz plakátek str. 7.

► ČT 31.3. - SO 9.4. - hostování 10letých žáků hokejového klubu Brumov-Bylnice z okresu Zlín. Rozvrh jejich pobytu je k máni. Pokud by někdo z krajanů-milovníků hokeje chtěl jakýmkoliv způsobem pomoci anebo podpořit tuto akci, volejte (647)290-6242. Tým se bude stravovat v restauraci The Golden Pheasant (733 Lakeshore Road E, Mississauga, ON L5G 1J7, tel. (905) 781-9374 a ubytován bude v Motelu Green Acres na Lakeshore (**8 Dixie**) v Mississauze. Uvítáme každou formu pomoci, ochotnou a zkušenou ruku a dobrovolníky se srdcem sportovce.

► SO 16.4. v 19.00 – pořádá producentka české televize v Torontu Nová Vize benefiční koncert na obnovu technického vybavení - kamery a počítače: Brazen Head Irish Pub, Liberty Village, 165 Liberty St., Toronto, přilehlé parkoviště, prostorné místnosti, vstřícná obsluha, cena lístku symbolická \$39.00, velkorysnost hostů vítána s vděkem. Na zajímavém hudebním programu se ještě pracuje, sledujte naše noviny. Udělejte si čas i s přáteli. Info a (doporučujeme) rezervace: (647)892-6912. Viz plakát str. 3.

► NE 17.4. ve 13.00 - výroční schůze Masarykova ústavu v zasedací místnosti Masarykových domů, 450B Scarborough Golf Club Rd., Toronto. Pro ty, kteří nemají uhrazen roční členský příspěvek 20.00 CAD, budeme připraveni již ve 12.30 h. Malé občerstvení je připraveno. Info: (416)439-4354.

► PÁ 22.4., SO 23. a NE 24.4. představení Nového divadla: Josef Kaje-tán Tyl: TVRDOHLAVÁ ŽENA v režii Ludka Bognera s obsazením zajímavými herci. Uvítáme také nové herecké tváře. Určitě sledujte noviny, přineseme více!

► SO 24.4. v 18.00 - Vtipnější opět vyhrává, zábavný večer pořádaný Klubem Martina Rázusa se slovenskými lidovými písněmi a slovenským lidovým humorem, vstupné \$ 5.00, kostel sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto, info (416)658-9793. Všichni jste srdečně zváni i se svými přáteli.

► SO 30.4. od 18.00 - The Vychodna Slovak Dancers will be holding their annual dinner dance „Jarný Ples“. Tickets are \$40.00 for adults and \$30.00 for students (21 and under). There will be a performance by the Vychodna Slovak Dancers with dancing to the DD Band after. For tickets contact: (647)680-3115, (416)575-3227, (416)806-4420 or e-mail info@vychodna.com.

► SO 28. a NE 29.5. od 10.00 – Doors Open 2016 je věnován zajímavým stavbám v Torontu, tentokrát se uskuteční v areálu Masarykovna. Nezapomeňte si rezervovat čas, staňte se také hostiteli návštěvníků v areálu, který je nedílnou součástí našich komunitních životů po více než 65 let. Program přineseme příště. Zájemci o dobrovolnou aktivitu a tvořivé jedince s originálními nápady jsou vítáni, info: (416)439-4354.

► NE 5. 6. - Pout' do Midlandu, pouť ke kanadským mudcům do Midland: Kdo by chtěl putovat část cesty pěšky, ozvěte se Petře Diabaloové (petradialabova@gmail.com). Vyjdeme v sobotu 4. června ráno z Coldwater po turistické stezce do Midlandu (celková délka 23 km). V Midlandu bude zajištěn nocleh v ubytovně pro poutníky. V den pouti do Midlandu nebude v Torontu pravidelná nedělní mše svatá.

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

► SO (každá) 10.00 - 12.00 – Česká doplňovací škola MMI pro děti 5-12 let, učebna na 918 Bathurst St., Toronto. Více: www.918bathurst.com. Přiveďte svoje děti s jakoukoliv úrovní znalosti češtiny. Všechny jsou srdečně vítány. Více informací: paní Iva (416)439-4354.

ČESKÁ a SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

SO (každá) 9.00 -11.30 – pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd., Kitchener. Zájemci, kontaktujte se v případě zájmu o českou školu s Mirkou Pirovou: mirka.pirova@wcdsb.ca, v případě výuky slovenštiny s Vandou Gabajovou vanda.gabajova2wcdsb.ca. Info také na: www.kwczzechsandslovaks.com

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

SO (každá) 9.30 - 12.00 – Česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, 1420 Grosvenor Street, Oakville, ON L6H 3L2, HCDSB-International Languages. Info: učitelky Renata Freibergová, tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com nebo Marianna Vieweghová, tel. (416)628-3690, email: mvieweghova@gmail.com.

SLOVENSKÁ ŠKOLA MISSISSAUGA

SO (každá) 9.00-11.30 – Blessed Teresa of Calcuta Elementary School, 1120

Runningbrook Dr., Mississauga, vyučuje Daniela Kramáriková, (647)834-8020, email: daniela@gmail.com.

ČESKÁ TV NOVÁ VIZE

SO (každá) v 10.00-10.30 a ST (každá) v 7.00 opakování - vysílá Nová Vize v dosahu Ontaria na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Slepčíková, tel: (647)892-6912, Nova Vize, 7 Auburn Av., Toronto, ON, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - některé TV programy.

CVIČENÍ SOKOL TORONTO

Volejbal - každé PO 20.00-22.00, G. Harvey C.I., 1700 Keele St., info hermaneks@yahoo.ca

► Cvičení dospělí - každou ST 20.00-22.00, G. Harvey C.I., 1700 Keele St., info hermaneks@yahoo.ca

► Cvičení s dětmi - každou SO 16.30- 8.30, 601 Magnetic Dr., Unit 21, Toronto, info lvancurilla@gmail.com

SLOVENSKÁ TV SLOVENSKÝ SVET

SO (každá) v 10.30-11.00 a ST (každá) v 7.30 opakování. Producentka Katarina Homolová. Tel: (647)233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsetna.com.

CALGARY

► SO v 10.00 - 12.00 (každá, kromě dlouhých víkendů) - český a slovenský dětský kroužek Kulihrášek se spojí s Českou školou a vyučování se koná na nové adrese: The Village 4039 Brentwood Rd NW v Calgary. Vaše žádosti a dotazy ochotně vyřídí Andrea Loewen – maminka Káji, Tobiáše a Aničky na tel. (403)270-8164 nebo email: andrealoewen@yahoo.ca

► SO (každou) - výuka češtiny 9.00 (do 10.40), slovenštiny v 10.45 (do 12.30 h.), Ukrainian Youth Association Centre, 409-9 Ave NE. Česká škola je tak znovu otevřena po téměř 30leté přestávce.

► SO (každou) - slovenská škola je otevřena poprvé v historii Calgary - 15 žáků ve vlastní třídě. Marcela Tucker: marcela.tucker60@gmail.com. Info o slovenské dr. Eva Hadzima: hadzima@yahoo.com. Web a FB: Slovak School in Calgary, www.skschool.ca & FB skschool.ca

EDMONTON

► Web ČSSK - Riskuj, krajane!, hra na online je určena pro každého - prověřte si znalosti o své vlasti! Tato společenská hra je sestavena na základě populární televizní hry znalosti JEOPARDY. ČSSK Edmonton. Další pokračování je na téma česká a slovenská kuchyně, http://www.cssk.ca/riskuj_krajane! Přijeme pěknou hru!

► ST (každá) v 19.00 - Czech and Slovak choir of Edmonton přijímá nové členy! Zkoušky se konají v Dayspring Presbyterian Church, 11445 a 40 Ave, Edmonton. Info: Kamila Moquin, kamila.moquin@gmail.com.

► Výuka českého jazyka s novým instruktorem Stěpanem Pellarem (který vyučoval češtině také v Portugalsku): Wirth Institute, University of Alberta. Sledujte tisk pro více informací.

► ÚT (každé první v měsíci) - pravidelné přednášky SVU začaly v říjnu. Podrobnosti jsou oznámeny Location – Idylwyde Community league. Vstup je volný, malé občerstvení.

KITCHENER-WATERLOO-GUELPH

► ÚT (každé) od 19.00 - Sokolská pobočka v K-W-G, Elizabeth Ziegler School, 90 Moore Ave. S., Waterloo. Info: Jana Karger tel. (519)644-3450. Těšíme se na vás.

FILMOVÉ PONDĚLKÝ:

4.4. – The Theory of Everything - životní příběh Stephena Hawkinga, jehož život zachránila láska!

2.5. – Láska, soudruhu, komedie, Finsko, Česko, Norsko

9.6. In nomine Patris, režie Jaromír P. olišenský, filmový pohled na události kolem číhošťského zázraku

► DOBRÝ DEN č.114, ročník XXXIII – právě vyšel, vydává je K-W-G pobočka Českého a slovenského sdružení v Kanadě, vede Eva Kratochvílová. Šeky laskavě zašlete na: Czech and Slovak Association of Canada, K-W-G Branch, 550 King St. NE, PO 42053 Waterloo, ON, N2L 6K5, Canada.

MONTREAL

► ST 23.3. ve 12.30 - setkání seniorů, Český dům. Info Olga Nováková na tel. (514)697-2125.

► SO 26.3. v 16.00 - Velikonoční pomlázka pro děti, St. Ignatius Lounge, 4455 West Broadway

► NE 3.4. v 11.00 - bohoslužby, kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke W.

► ÚT 19.3. v 18.00 - výroční schůze odbočky ČSSK s večeří, restaurace Prague na Côte des Neiges. (Ema Košacká)

► 4

Číslo 4 vyšlo 17. 3., č. 5 vyjde 7. dubna, jeho uzávěrka je 1. 4. 2016. Noviny vycházejí každý třetí týden, v roce vychází celkem 17 čísel. Redakce: (647)770-1713, email: vera.toronto@gmail.com

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

Canada

A black and white portrait of an elderly woman with short, wavy, light-colored hair. She is smiling and wearing a dark jacket over a light-colored, possibly patterned, blouse. The portrait is set within a white rectangular border.

The WWII started in 1939 and ended in 1945. From the very beginning, grandmother was always worried that they would send grandfather to the concentration camp as he was discretely involved with the under-ground. In 1942 several Czech commandos were sent to Prague to kill Reinhardt Heydrich, who was Adolf Hitler's 2nd hand man and governor of occupied Bohemia-Moravia. The commandos hid in the crypt of the Orthodox church in Prague. Several families, including mom's were feeding them. Mom, as a young girl would transport food that grandmother prepared to her father's office, and he would arrange to have it delivered to the church. The Germans came for grandfather at the end of August 1944. They took him first to Pankrác, then to Terezin and finally to Dachau concentration camp, where he died on March 12, 1945.

6

Don't miss the opportunity to celebrate spring and support the most important media program in your community.

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

<http://blog.novydomov.ca/archiv-noveho-domova/>

V neděli 6. března 2016 česká média „rozdýchávala“ výsledky parlamentních voleb na Slovensku z předchozího dne. A také další útok prezidenta na Ferdinanda Peroutku. Miloš Zeman v exkluzivním rozhovoru v televizi Prima pravil, že v období druhé republiky a protektorátu se Peroutka „přiklonil k nacismu“.

Oba náměty by si jistě zasloužily samostatný článek, ale do toho přišla smutná zpráva, která si podle mého soudu zaslouží prvořadou pozornost. Odešla Nancy Reaganová. Vzpomínku na ni nelze oddělit od vzpomínky na jejího muže.

S odstupem času si více než dřív uvědomujeme, že o době, kdy v Bílém domě působil Ronald Reagan, můžeme hovořit jako o zlaté éře americké politiky. Tehdy, v závěrečné fázi studené války, kdy bylo zřejmé kdo je kdo a co je co, vystupoval prezident Spojených států jako někdo, kdo budí oprávněný a žádoucí respekt. A současně jako politik, který vzbuzuje naději. Nancy Reaganová stála po jeho boku jako sympatická První dáma. Nenápadná – a současně nepřehlédnutelná.

Vzpomínka nejen na Nancy

Lubomír Stejskal

Shodou okolností dva dny po Reaganově pohřbu jsem odlétal do Kanady. Šlo v mnoha ohledech o zlomovou cestu, protože během ní bylo zaseto semínko, z něhož vyrostla má pozdější spolupráce s Novým domovem. To jsem tehdy samozřejmě netušil, zato jsem měl pocit, jako bych byl Nancy Reaganové díky pobytu na západní polokouli o poznání blíže. V bezbřehém zármutku, který poznamenal také nás, kdo jsme vděčili jejímu muži především za zmíněnou naději. Hluboce na mě zapůsobila fotografie, na níž se paní Nancy loučí v rakve se svým mužem. Byl to moment, na který nelze zapomenout. Dávala mu poslední sbohem vlastně i za nás.

Ted' dáváme poslední sbohem jí. My, vděční Češi a Slováci, kteří dlouhá léta žili za starou železnou oponou. A která především díky Ronaldu Reaganovi už přes čtvrt století neexistuje. (Že se mezitím vytvářejí opony nové, je dáno početností naší doby.)

Paní Nancy se dožila výjimečně poezhaného věku. Byla mu dlouhá desetiletí oporou – a spolu s ním vstoupila do dějin.

Krátce po oznámení o jejím odchodu jsem navštívil na internetu Prezidentskou knihovnu a muzeum Ronalda Reagana. Prošel jsem obšířnou fotosekcí a v klidu večera zavzpomínal. Paní Nancy byla, stejně jako její pozdější manžel, herečka. Jak asi vypadala v době svého mládí, kdy jsem já nebyl na světě? Ještě jako slečna Davisová. Měla svůj zvláštní půvab, originální tvář – v nečem svým způsobem připomínala jinou elegantní První dámu. Jackii Kennedyovou, můj ženský idol teenagerovských let.

Člověk občas připraví život chvíle, kdy ho obestře smutek. Tak jako nyní. S odchodem Nancy Reaganové totiž symbolicky odchází i jedna éra, kdy byl svobodný svět ještě normální. Nedeformovaný politickou korektností. Noviny USA Today na svých webových stránkách 6. března napsaly: „Nancy Reagan, protector of former president's legacy, dies at 94.“

Nyní je na nás, pamětnících, abychom ochraňovali odkaz největšího amerického prezidenta druhé poloviny 20. století. Ve svých srdcích a ve své paměti. A abychom druhým občas jeho význam připomněli. ■

Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □ Z DOMOVINY □

● DO ULIC AMERICKÉ METROPOLE se po více než půlstoletí vrátí tramvaje a na první, zatím jen čtyři kilometry dlouhou trať, vyvedou soupravy dodané českou firmou Inekon Group. Návrat tramvají má ale i řadu kritiků – ti mimo jiné upozorňují na vysoké náklady, několikaleté zpoždění zahájení provozu i na to, že v současné trase budou tramvaje jen málo vytiženy. Ve Washingtonu budou jezdit tramvaje typu Inekon 12-Trio, které v ČR jezdí i v Ostravě a Olomouci. Stejně tramvaje dodal Inekon i pro další americká města Seattle a Portland, chystá se i na dodávku do Detroitu.

● DVAAPADESÁTILETÝ ČECH PETR JAŠEK je od začátku prosince v súdánském vězení kvůli tomu, že v této přísně islámské zemi natáčet svědectví o pronásledování křesťanů. Nyní ho čeká soud, který by mohl začít už do konce března, napsala dnešní Mladá fronta Dnes (MfD). V zemi, kde jsou v zákonech zaneseny prvky tradičního islámského práva šaría, mu podle listu zřejmě hrozí přísný trest.

● TŘETINA ČECHŮ považuje svou rodinu za chudou, polovina občanů se daří spořit a 44 proc. lidí podle svých slov snadno vychází se svým příjmem. Ukázal to průzkum STEM. Analytici konstatovali, že subjektivní hodnocení finanční situace vlastní domácnosti se v České republice pozvolna zlepšuje. Například podíl těch, kterým se daří ukládat peníze na budoucí využití, je nejvyšší od roku 2011, kdy se STEM začal na tuto věc respondentů ptát. Dříve ve společnosti převažovali ti, kterým se spořit nedařilo, nyní jsou lidé rozděleni do dvou bezmála stejných skupin.

● PĚTINA MLADÝCH MEZI 25 a 34 lety bydlí u rodičů. Dvě třetiny z nich zůstávají doma hlavně z finančních důvodů. Vyplynulo z výsledků průzkumu, který ve druhé polovině loňska pro finanční skupinu Wüstenrot provedla agentura Data Collect. Zapojilo se 500 lidí. U rodičů zůstávají víc mladí muži než ženy. Řada z těch, kteří stále bydlí doma, je bez partnera. Mnozí singles se totiž obávají toho, že by jen ze svého příjmu nedokázali hypotéku bez problémů splácet. Podle zástupců finanční skupiny Wüstenrot v poslední době ale hypoték, které si berou jednotlivci, přibývá.

● PODLE PRŮZKUMU AGENTURY STEM/MARK celkem 97 procent mladých mezi 20 a 30 lety uvedlo, že podstatnou bariérou pro jejich osamostatnění jsou právě finance. Tři čtvrtiny dotázaných se ale bály i ztráty pohodlí a dvě třetiny nechtěly převzít odpovědnost za svůj život a rozhodovat o něm. Velké části lidí vadilo také oslabení rodinných vazeb. Agentura STEM/MARK zjistila, že pro polovinu mladých je problematické mít vztah s někým, kdo stále bydlí u rodičů. Sedmi z deseti matek a otců nevadilo, když si jejich potomek vodil na noc návštěvu domů.

● DO ČESKA LONI PŘIJELO rekordních 27,8 milionu zahraničních návštěvníků, meziročně cizinců přibýlo o osm procent. Většina turistů, 14,4 milionu, přijela do Česka jen na jeden den. Průměrné výdaje zahraničních návštěvníků na osobu a den činily 2769 korun. (ČTK, CzechTourism). Většinu z jednodenních návštěvníků tvořili Němci (60 pct), 14 proc. Slováci a Rakušané,

desetinu pak Poláci. Naprostá většina jednodenních návštěvníků míří do ČR za nákupy, a to především do příhraničních měst. Na druhém místě byly turisté ze Slovenska, kterých se v tuzemsku ubytovalo o 14,6 proc. víc. Třetí jsou hosté z USA, kterých přijelo o 14,9 procenta meziročně více. Česká i světová ekonomika roste, dochází k oživení nejen klasického turistického ruchu, ale i byznysové a kongresové turistiky.

● ČINŠTÍ INVESTOŘI se zajímají o projekt kanálu propojující Dunaj, Odru a Labe, který prosazuje prezident Miloš Zeman. O jeho technické parametry se zajímala i společnost, která postavila obří přehradu Tři soutěsky. Na příjezd čínského prezidenta Si Ťin-pchinga na konci března. Čína hledá dlouhodobé a strategické investice.

● V únoru bylo vyhlášeno 1485 osobních bankrotů, což bylo o 97 více než v lednu a zároveň nejvíce od loňského července. Návrhů na osobní bankrot bylo podáno 1747, tedy o 441 více než v předchozím měsíci. Nejvíce osobních bankrotů bylo vyhlášeno v Moravskoslezském kraji (191 bankrotů) a v Ústeckém kraji (188). Nejméně v kraji Vysočina (26 bankrotů) a v Libereckém kraji (58).

● Pražský Institut klinické a experimentální medicíny (IKEM) transplantoval játra pacientce ze zrcadlově uloženými orgány hrudníku a dutiny břišní. Nikdo na světě dosud takový zákrok neprovedl, dodala. Technicky náročná operace trvala přes deset hodin a osmapadesátileté pacientce zachránila život. Necelé dva týdny po transplantaci šla z nemocnice domů.

● NOVÝ PRAŽSKÝ HUDEBNÍ FESTIVAL s názvem Metronome se uskuteční 25. a 26. června v části Stromovky a na holešovickém Výstavišti. Největší hvězdou akce bude americký punkrockový zpěvák a herec Iggy Pop. Na prvním ročníku se na čtyřech scénách představí přes tři desítky interpretů.

● V českých nemocnicích pracuje 2557 cizinců, pětkrát víc než v roce 1989. Podle prezidenta České lékařské komory (ČLK) Milana Kubka ale nejsou lékaři z ciziny vždy tak kvalitní jako čeští lékaři, kteří odcházejí za lepšími výdělky do vyspělých zemí EU. Loni odešlo za práci do ciziny 209 lékařů hned po promoci, 354 kvalifikovaných lékařů požádalo ČLK o potřebné dokumenty k práci v zahraničí, z nichž dvě třetiny odešly. Většina odchází do anglicky a německy mluvících zemí. Na jejich místa shánějí české nemocnice lékaře cizince. Většinu tvoří Slováci, ale rozdíl v platěch mezi ČR a SR už je minimální, takže zájem Slováků klesá. Ředitelé proto shánějí lékaře na Ukrajině, v Rusku či Kazachstánu. Zdroj: rozhlas.cz ■

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ □

Členské příspěvky na rok 2016 činí stále > ze str. 2 \$20.00 na osobu. Pro členy nad 70 let je placení příspěvků dobrovolné, nicméně pobočka za každého platí ústředí \$ 5.00 ročně.

Sokol
► ST (každá) ve 20.00 (do 22.00) - sokolský volejbal tentokrát o středě za poněkud zvýšený nájem, hrát se bude až do konce dubna, tělocvična školy Coronation (metro Plamondon). Uvítáme mezi sebou další zájemce? Info manželé Hřibovi (514)683-2092. (mh)

► Montrealský věstník je zasílán zdarma, finanční příspěvky jsou vítány, zašlete na adresu Ema Košacká, 6542 McLynn, Montreal, QC, H3X 2R6, Czech and Slovak Vestník. Nové číslo Věstníku je už v oběhu, napište si o ně. Informace: montrealvestnik@gmail.com nebo amartinu@yahoo.com. Právě vyšel nový. Zajímáte se, čtete.

WINNIPEG

► ČT a PÁ v 19.00 - je pravidelně otevřen CCBA Club
► Magazin Řička: riecka@czechoslovakassoc.ca, děkuje dárům za jejich finanční podporu, která slouží k udržbě budovy i vydávání magazínu. Šeky laskavě posílejte poštou: 154 McKenzie St., Winnipeg, MB, R2W 5A2

The following information is now available on the CRA website: The Canada Revenue Agency offers a new service that automatically fills in parts of your tax return. Did you know? If you file online using certain NETFILE software products that have been certified by the Canada Revenue Agency (CRA) and you are fully registered for My Account, you can use the new Auto-fill my return service to automatically fill in parts of your income tax and benefit return. ■

Parlamentné voľby v SR

Mária Chrappa

5. III. 2016 sa uskutočnili už deviate slobodné voľby od roku 1989, v ktorých hlasovalo 4,4 milióna oprávnených voličov. K volebným urnám prišlo 59,82 % voličov. O priazeň voličov sa uchádzalo 22 strán a hnutí. Predvolebné prieskumy sa mylili v percentách, i keď bolo známe, že vládnuca strana Smer-SD na čele s Robertom Ficom sama vládu nezostaví. Do Národnej rady SR sa dostalo 8 strán.

Štatistický úrad SR spracoval a potvrdil výsledky parlamentných volieb. Víťazom sa stala strana Smer-SD, ktorá získala 28,3 % hlasov, čo jej však prinieslo len 49 poslaneckých mandátov. Na druhom mieste skončila strana SaS (Sloboda a Solidarita) Richarda Sulíka, lídra najsilnejšej pravicovej strany, s 12,1 % hlasov a získala 21 kresiel v parlamente. Za nimi nasleduje OĽaNO-NOVA (Občianin ľudia a Nezávislé osobnosti). S Igorom Matovičom sa spojila strana NOVA Daniela Lipšica a získala 11,0 % a tým 19 poslaneckých mandátov. Tentokrát sa do parlamentu prebojovala SNS (Slovenská národná strana bývalého predsedu J. Slota) dnes pod novým vedením Andreja Danku a získala 8,6 % hlasov s 15 poslaneckými mandátmi. Veľké prekvapenie priniesli výsledky strany ĽS NS (Ludová strana Naše Slovensko) s predsedom Marianom Kotlebu, ktorá je považovaná za krajne pravicovú, neonacistickú stranu. Získala 8,0 % a tým 14 kresiel v parlamente. SME RODINA Borisa Kolára s 6,6 % má 11 poslaneckých mandátov. Do parlamentných lavíc zasadne aj 11 poslancov zo strany MOST-HÍD Béla Bugára, ktorý získal 6,5%, a poslednou stranou v parlamente je strana Radoslava Procházku #SIET' s 5,6 % hlasov a bude mať v parlamente 10 poslancov. Veľkým prekvapením tiež bolo, že do parlamentu sa prvýkrát nedostala strana KDH - Kresťanská demokratická hnutie s predsedom Jánom Figelom. Získala od voličov iba 4,9 percenta hlasov a potrebných je aspoň 5 percent.

Prieskumy pred voľbami ukazovali SMERu, ktorý je vo vláde 8 rokov, okolo 32 percent i o niečo viac. Premiér R. Fico sa na parlamentné voľby začal pripravovať s veľkým predstihom, keď oznámil prvé opatrenia na zlepšenie životnej úrovne občanov tzv. „sociálne balíčky“, čo sa stalo krátko potom, keď prehrál prezidentské kreslo v r. 2014. Vláda zaviedla bezplatné cestovanie pre študentov a penzistov, znížila dane z pridanej hodnoty - DPH na určité potraviny. Zameral sa na krízové regióny - sľúbil postaviť nové futbalové ihriská, alebo kúpaliská. Ale podcenil skutočnosť týkajúcu sa problémov školstva a zdravotníctva, čo vyvolalo hromadné výpovede zdravotných sestier a štrajky. Tak isto i učiteľov na stredných a vysokých školách. A tým Smeru klesli preferencie pod 30 percent. Ani protiemigračná politika mu nepomohla. Strana SIET' mala byť ľidrom pravice, prieskumy jej dávali 14 percent a KDH mala prívlastok najstabilnejšej strany v histó-

rii Slovenska. No najväčším prekvapením je, že do parlamentu zasadne extrémistická strana ĽS NS - Ludová strana Naše Slovensko. Predvolebné analýzy jej ukazovali niečo okolo 4 percenta. Výsledok? Strana Mariana Kotlebu dostala 8 percent! Volili ju hlavne mladí do 22 rokov, určité percento nezamestnaných, ktorých je v Banskobystrickom kraji dosť vysoké. Taktiež sa k nim pridali i farári. To, že odhady môžu takto myliť, ana-

lytici vysvetľujú dvojtypným moratóriom. Ide o dlhý čas, keď sa veľká skupina ľudí rozhodovala v poslednej chvíli, čo už prieskumy nedokázali zachytiť. Kvôli moratóriu publikovali sa tri týždne staré dáta. Podľa sociológa P. Hulika sa v týchto voľbách voliči rozhodovali v poslednej chvíli. V denníku Pravda sa politológ M. Horský vyjadruje: „...Svet po novembri 89 zaregistroval na Slovensku tri voľby. Prvýkrát v r. 1990, keď sa voliči rozišli demokratickým spôsobom s komunistickou stranou. Druhýkrát to bolo v r. 1998, keď sa zbavilo autokracie vlády Vladimíra Mečiara. Tretíkrát teraz je Slovensko na prvých stránkach svetových médií, pretože do parlamentu vstúpila neonacistická strana...“

Niekoľko vyjadrení zahraničných médií: GUARDIAN: „Fico skončil, extrémisti šokovali. Ficovi utečenci nevysli...“ Noviny ďalej vyjadrujú názor, že z protiemigrantského strachu ťažili iné strany, vypichuje prípad strany ĽS NS Mariana Kotlebu. BBC: Slovinci volili obdivovateľa nacistov. Meno Roberta Fica sa dostalo už do titulku aj s prívlastkom „protiemigrantský“. EÚ POLITICO: Slovenské parlamentné voľby vyústili v zmätok, neexistuje jasná cesta k stabilnej vláde a črtá sa výhľadka na politickú krízu, len niekoľko mesiacov pred tým, ako SR v júli prevezme rotujúce predsedníctvo v Rade Európskej únie. Dvadsaťštyri hodín po voľbách bol predseda najsilnejšej pravicovej strany SaS Richard Sulík pozvaný do nemeckej televíznej stanici DAS ERSTE, kde v rozhovore sa vyslovil za zrušenie eurófondov, pretože sú zdrojom korupcie. Na otázku, či je možné dosiahnuť európske riešenie pre súčasné problémy - utečenecká kríza, Sulík odpovedal: „nie, kam nás to povedie?“ Jeho vystúpenie hneď po voľbách predstavovalo šok pre jeho spolspolstiteľov a nemeckú spoločnosť. Nemecké noviny BERLINER MORGENPOST mu už v pondelok venovali nadpis - „Radikál zo Slovenska sa v relácii u Anne Will postaral o rozruch.“

Nezaujímavý pozorovateľ by si mohol myslieť, že Sulíkovi záleží na dobrých vzťahoch s Nemeckom a EÚ. Ako europoslanec by mal vnímať do-

ležitosť súdržnosti Európy. Zhodou okolností Sulík vyrastal v Západnom Nemecku, kde ako 12 ročný emigroval s rodičmi v r. 1980. Možno, že si mnohí spomenú, že práve on zapríčinil pád pravicovej vlády I. Radíčovskej, keď nepodporil euroval a vtedy sa dostala do vlády strana Smer-SD s R. Ficom. Takže dúfajme, že ak by R. Sulík zostavil pravicovú vládu, tak nedôjde k skorému rozpadu. Lídri pravicových strán, ktoré mali problém spolupracovať už pred voľbami, pokračujú v súboji naďalej.

Slovenský prezident Andrej Kiska sa po voľbách zišiel s predstaviteľmi strán, ktoré boli zvolené do parlamentu s výnimkou M. Kotlebu. Roberta Fica poveril so zostavením vlády. Rysuje sa mu spojenie zo stranou národnárov SNS A. Danku, avšak mu to nezaručuje mať väčšinovú vládu. Žiadne iné strany neboli rozhodnuté ísť do koalície zo Smerom, lenže 12. marca sa objavili informácie, že strana Most-Híd nevyklúči ísť na rokovanie so Smerom. Pôvodne pred voľbami túto myšlienku odmietala. Rokovanie so Smerom podľa Bugára neznamena dohodu ísť s ním do vlády. Závisieť to bude od programovej zhody. Bugárova strana reagovala najmä na slová A. Danku, podľa ktorého by vláda pod vedením Sulíka spôsobila chaos a rokovat' s ním nepôjde. Uprednostnil by radšej úradnícku vládu. R. Fico má od prezidenta čas do 18. marca predstaviť vládu. Ak sa mu to nepodarí, poverenie dostane Richard Sulík.

Slovenské voľby priniesli trpké prebudenie zo sna, píše sa v denníku Pravda. Dlho sa zdalo, že novodobých vyznavačov teórií rasizmu, nacizmu, fašizmu stačí ignorovať a oni sa niekam vyparia. To sa nestalo, preto do parlamentu po novom zasadne 14 „hnedých“ poslancov extrémistickej strany ĽS NS. Ostrí, uniformovaní a tetovaní chlapi jej šéfa Mariana Kotlebu. Preto dali voliči hlas extrémistom, ktorí pravidelne vyčínajú pri oslavách Slovenského štátu (14.III.), zdravia sa „Na stráž“, píše o „cigánskych parazitoch“ a otvorene prejavujú nenávisť voči EÚ či NATO a teraz svoje pochybné pravdy budú môcť hovoriť na parlamentnej pôde slobodne, chránení poslaneckou imunitou.

Generálna prokuratúra dostala desiatky výziev, aby podala návrh na rozpustenie ĽS NS M. Kotlebu. Generálny prokurátor Čižnár vyhodnotil situáciu tak, že činnosť a program ĽS NS sú v rozpore s Ústavou a musí podať na Najvyšší súd návrh na rozpustenie strany. Ak sú návrhy vyhovie, strana s najväčšou pravdepodobnosťou však nepríde o svojich poslancov v parlamente.

Zaujímavá je skutočnosť, že v r. 2006 Najvyšší súd rozpustil Kotlebovu stranu, vtedy pod názvom Slovenská spoločnosť-Národná strana, pre jej nesúlad s ústavou. Ak ide o politické, personálne zoskupenie obsahovo identické s tým, ktoré už raz Najvyšší súd rozpustil, je na mieste otázka, prečo bolo príslušnými orgánmi zaregistrované v r. 2011.

Karty sa otáčajú. Ako prvú koalíciu so Smerom oznámila strana národnárov SNS A.

Koho to zajímá, ten nezapomene, že pred štyrdesiatimi rokmi Francis Fukuyama (nar. 1952) vydal knihu Konec historie, a jeho myšlienka, že ukončením studenej vojny skončila história, sa stala svetovým bestsellerom potvrdzujúci, že lidé verí tomu, čemu chcejú veriť, a tomu, čo by si práli, tj. mír a klid bez udalostí.

Opak je pravdou - historie se nezpomaluje, ale zrychluje - technický pokrok roste exponenciálne a čo chvíli jsme okouzlování převratnou a nevídanou novotou.

V kontraste s Fukuyamovou predpovedí se historie zrychluje, už ne v horizontu let, ale pouhých mesiacov, dokonca už i týden je epocha. Prvostránkovým cirkusem je americká súťaž o vládu v Bílém domě; do čela peletonu nájezdníků na úřad prezidenta se dostal Donald Trump, a Donald vynesl na špičce jeho talent říkat voličům věci, které se neřikaly: Trump slibuje, že obrátí politický kurz, a jeho nápady prokrvují smýšlení voličů o Americe i o světě. Není otázkou, zda Trump dosáhne na trůn v Bílém domě, ale zajisté Trump osvěžil politiku a v dalším třicetileté roce se zájemci budou bavit. Anebo se vystraší, jak nasvědčuje dramatický nárůst Američanů pátrajících v labyrintu předpisů o emigraci do Kanady, kterýžto zájem vzrostl oproti minulému roku trojnásobně, což je lichotka Kanadánům a zemi na sever od USA.

A historie pokračuje

Rost'a Firla

Prvostránkové zpravodajství o amerických volbách vytlačuje zprávy o blížící se letní olympiádě, což je naplánováno na srpen v Brazílii, která se prohýbá pod kalami; ekonomicky se slunná „Brazílie“ smrštla o 3,5 procenta, inflace okusala hodnotu realu o 70 % a nejvyšší mocnáři jsou vyšetřováni pro korupci a švindly miliardových pytlů dolarů. Dnešní zpráva je taková, že prezidentka a druhý, třetí a čtvrtý zástupce jsou vyšetřováni a obviněni státní prokuraturou, a není člověk, který by Brazílii vládl s čistými rukama; snadné by bylo připustit a nevzdorovat starodávnému přísloví, že každé prase si smolčí rypek do koryta, anebo umlčet horlivé prokurátory, kteří mají odvahy vydat zatykač na nejvyšší potentáty v Brazílii. A zde je háček, který Fukuyama ve svém rozjímání o konci historie nazapočítal, a to je internet a sociální sítě a krušný fakt, že utajování je téměř nemožné a tedy svoboda médií uhaní bez oprátí jako splašené špeření s vozem naloženým informacemi do historie Brazílie, která se před deseti lety zavázala, že uspořádá olympiádu, jakou dosud svět neviděl.

Nechci odočítat o tématu, že kniha Konec historie se nenaplní, ale naopak historie jako voda plyne směrem nejmenšího odporu.

Koncem února předvedla oskarovská akademie v Los Angeles volbu nejlepšího filmu Spotlight, který znalci ani nevzali v úvahu jako kandidáta na Oscara. Film Revenant se jevil všem i sázkařům jako tutovka a navzdory tomuto masovému smýšlení Akademie vybrala film, který zřejmým a ohodnocením nabourá pozici nejstarší a neofetované instituce, katolícké diecéze v Bostonu, kde arcibiskup bostonský zatluokal pedofilní kněze a metodický uplácel penězní výkřiky zprzněných chlápů, až po nejvyšší klerikály ve Vatikánu, kteří dělali a zatluokali, že pedofilie katolíckých kněží existuje. Ve filmu Spotlight, který byl až do dne oskarovské show blokováno a přístupný jen v několika kinách, vyplula pravda na hladinu vodní, díky skupině zaujatých reportérů a novinářů z redakce Boston Globe, a přes systematický odpor ukázali prstem na katolíckou církev, že má maslo na hlavě.

A teď se můžeme vrátit ke kandidátovi Donaldovi, který napadá a nakopává politické struktury v Americe a voliči vědí, že politika už dávno není službou národu, ale výnosná celoživotní kariéra a profese, a brání se tomu.

Myslím, že tento rok 2016 bude velice zajímavý pro ty, které to zajímá, že totiž historie nekončí, jen se kola točí rychleji a neexistuje síla, která by ji zastavila. ■

Danka. No netrvalo dlho a Béla Bugár, predseda strany Most-Híd, po vyhlásení volebných výsledkov na druhý deň sa stretol s Robertom Ficom a neskôr sa pridali i predseda strany Sieť R. Procházka. Podľa prieskumov 52,7 perc. respondentov sú skôr za dohodu „javopravej“ vlády ako za predčasné voľby a 89,1 perc., aby politici našli kompromis a dohodli sa na koalícii. Rokovací maratón delegátov štyroch politických strán skončil pondelok 14. marca. Zhodli sa na programových prioritách budúcej vlády, kompletný návrh pre roky 2016-2020 podpísali 15. marca. Týka sa to zahraničnej a európskej politiky, protikoročného programu, zníženia daní, odvodov pre podnikateľov, verejných financií, školstva, zdravotníctva, podporu pre chudobné regióny a mnohých ďalších. Strany Most-Híd a Sieť majú výhrydy, aby v novovzniknutej koalícii premiérom zostal R. Fico a ministrom vnútra R. Kaliňák. Pred uzávierkou tohto čísla novin, neboli ešte známe výsledky zostavenia vlády.

Po uzávierke: Už sú informácie ako koalícia rozdelila vládne posty - Fico ostal predsedom vlády, A. Danko predsedom parlamentu ■ (Redakce: Děkujeme autorce za čerstvé zpravodajství.)

V neděli 5.března skončilo v Berlíně mistrovství světa v rychlobruslařském víceboji. A my v něm měli železko dobře kuté - Martinu Sáblíkovou. Byla však handicapovaná poraněním stehenního svalu. Přesto závodila s plným nasazením. V sobotu po vítězném závodě na 3 km ještě vedla. V neděli se však utkala se svou největší rivalkou Ireen Wüstovou na trati 1500 m, v poslední zatáčce šokbrla a prohrála o 0,61 vt., tj. o milimetry. Ireen se tak dostala opět do čela. V rozhodujícím závodě na 5 km potřebovala Martina zvítězit aspoň o dvě vteřiny. Ač zraněná, zajela trať ve skvělém čase 6:52,57min., předčila Ireen o 8,87 vt. a získala nejen zlatou medaili za 5 km, ale i za víceboj. Martina tak završila zřejmě svou nejúspěšnější sezonu. Sama se o ní vyslovila: "Tahle rychlobruslařská sezóna byla báječná. Získala jsem tituly mistryně světa na tři a pět kilometrů, vyhrála jsem Světový pohár i evropský šampionát ve víceboji. A teď jsem k tomu přidala i světové zlato ve víceboji. Získat je bylo ze všech těch úspěchů nejtěžší, a vzhledem k problémům se stehnem, i nejobtížnější".

Česká ledová královna

Zdeněk Smejkal

Není od místa ohlédnout se, jakých výsledků se Martina za poslední deseti let dopracovala. Utkávala se s trojicí znamenitých rychlobruslařek: Němky Pechsteinové a Beckettové a zejména Holanďanky Wüstové, která byla v roce 2014 dokonce vyhlášena nejlepší sportovkyní světa. O každý úspěch musela Martina úporně bojovat. Na ZOH v Turíně v roce 2006 ji v závodě na 5 km porazila Kanadanka Clara Hughesová, Martina skončila třetí. O čtyři roky později se utkaly znovu. Pro ZOH 2010 se vybudovala ve Vancouveru-Richmondě nádherná víceúčelová hala s dokonalým rychlobruslařským oválem. Kanadské závodnice tu usilovně trenovaly, aby obstály co nejlépe. Martina doma neměla a dodnes nemá k dispozici takovou dráhu. Na velké závody se připravuje v zahraničí, tentokrát to bylo v Calgary. Podařilo se mi dostat se do haly a sledovat závod na 5 km. Viděl jsem tak Martinu v akci poprvé a naposled. Nenápadná, řekl bych dokonce nebudící zvláštní pozornost, rozjela ten závod s rozmyslem a uměním s Hughesovou si tentokrát vyměnily: Martině zlato, Cläre bronz. Martina kromě toho zvítězila i na tříkilometrové trati a za 1500 m získala bronz. Ani čeští ani kanadští sportovní reportéři nezapátrali po tom, kdo byl tehdy nejúspěšnějším závodníkem. Tak jsem to spočítal sám a zjistil jsem, že získám dvou zlatých a jedné bronzové medaile se jím stala naše Martina. A v tomto olympijském roce byla vyhlášena za nejlepší sportovkyni roku právě ona. Na ZOH 2014 v Soči na třech kilometrech excelovala opět Wüstová, ale Martina na trati 5 km, což je její nejvládnější disciplína, si vítězství ujít nenechala.

A dodejme, že kromě tří zlatých, jedné stříbrné a tří bronzových olympijských medailí obnáší její závodnická žeh ještě toto: Z mistrovství světa 16 zlatých, 4 stříbrné a 1 bronzovou medaili, z mistrovství Evropy 5 zlatých, 1 stříbrnou a 3 bronzové medaile a Světový pohár opanovala absolutně: získala v něm všech deset zlatých medailí v řadě.

Je naprostou výjimkou, že se Martina drží tak dlouho na špičce vrcholového sportu. Sela se v tomto období našim nejúspěšnějším sportovcem. A přidala se tak po bok největšího osobnostem v historii našeho sportu - Emilu Zátopkovi a Věře Čáslavské. Přiznejme si však, že Martininy úspěchy, jakkoli pronikavé, nemají takový světový ohlas jako troji vítězství Emila Zátopky na olympiádě v Helsinkách (1952) nebo čtyřtriumf Věry Čáslavské na olympiádě v Mexiku (1968).

Já si zvlášť vážím ceny Oscara Mathiseny, jež byla Martině udělena v roce 2010 nejen jako nejúspěšnější rychlobruslařce sezóny, ale také jako "královně (ledu) s elegantním stylem". Ta elegance, resp. estetičnost, se přirozeným důsledkem ekonomičnosti, resp. efektivnosti pohybu, a stává se tak průvodním znakem dokonalého mistrovského výkonu. Je vzácným jevem i u těch nejslavnějších. Z dřívějších připomeňme aspoň dálkaře Jesse Owense, ze současných tenistu Rogera Federera.

Stručný dovětek. V době, kdy píšu tyto řádky, má ještě proběhnout derniéra Světového poháru v holandském Heerenveenu. Martina se tohoto závodu nezúčastní. Má dostatečný bodový náskok, takže to její celkové prvenství neohroží. Pojede tam, aby převzala pohár a pozdravila se s diváky. Důvod pro takové rozhodnutí? Spolu s trenérem Petrem Novákem dávají přednost dolčení poraněné nohy. A vzhledem k tomu, že se Martina kvalifikovala na letní olympiádu v Rio de Janeiru, myslí oba spíše už na řádnou systematickou přípravu na cyklistickou časovku. ■

Mrs. Eva Kraus

► ze str. 3

Dachau was liberated by the Americans on April 20, 1945. The war finally ended May 8, 1945. Everyone was happy it was over, but how could mom's family enjoy it without their dad. They kept hoping that they had perhaps been misinformed of his death, and he may still be coming home, but he never did...

Mom's sister Karla and she became girl scouts and eventually leaders of girl scouts on Bílá Hora. That's something they were always quite proud of. During the war years mom finished 4 years of gymnasium and then in 1945 started Business Academy in Resslova ulice. The freedom of their country was short lived as it fell to Russian (communist) control in February 1948. Most of the country did not agree with this system, especially students. Some of them got together and decided to become an opposition to the regime. Like most teenagers, they figured they could change things, but unfortunately it didn't work that way.

In 1949 they were in their last year of college, the exam of matriculation was going to be the end of the school year. The Communist Students' Council made a secret report on each student who was supposed to graduate. If these students were known to not agree with communism, then they would not be allowed to graduate. Mom and her friends Světa, Mirek and others had a chance to get back into the school one afternoon, to the office of Students' Council. They stole the secret reports and burnt them, so all the students would be able to graduate according to their marks, and not their political beliefs. It didn't take long for the police to find out who was responsible. So, Mirek, Světa and Mom had to run... and run fast. Aunt Karla packed a brief case for mom with one blanket, a dress and a pair of stockings and off she ran. I often asked mom why she didn't pack a few pairs of panties to go too, but according to mom, there wasn't much time to think rationally. So, they ran. They had to get out of Prague first. With the help of Catholic Monk and various means of transportation they made their way into the country side. The first night they spent in an apple orchard... Mom remembered, the trees were in full bloom. They were very unhappy to be leaving their homes.

They walked many kilometres and with the guidance of a gentleman, who gave them a compass and told them to travel through the forest, cross two small mountain ranges going west, and then they will be in Germany. It took two rainy nights, but they made it, without being spotted by border police. 6 months and 4 D.P. (displaced persons) camps later, they were ready to leave. As they were all young 19 year olds, healthy and spoke English, French and German, they were quickly sent to Canada on a boat named Samaria. On the ship they were really enjoying themselves until the Atlantic became stormy. Most of the people became seasick, except mom, she had a belly of steel. It didn't take long before mom realized she was the only one in the dining room for meals. She was a little embarrassed about that. Finally they arrived in Quebec City.

After some contacts, time, and trains, Mom and Světa arrived in Lis-towel where they were met by their employers. Světa off to Rothsay on a mink farm and mom off to Wro-xeter to a dairy farm. After some 6 months had passed, mom and Světa decided to go to a Czech picnic in Scarborough. That's where mom met dad. It was lunchtime, and she was really hungry and secretly hoping he would offer her a hotdog, but he didn't... So she offered him one instead... and that's how the romance began.

Mom and Dad married in 1951, which is also when they started the nursery. Between running the office and spending a lot of her early years barefoot and pregnant (there are 5 of us after all), she was always busy. Her days started at 6am and ended usually after midnight. Even with a house full of children, she always made time to make a wonderful supper, with a lot of baking, and always helping us with our homework... and on top of that, she read about a book a week. See was really amazing!

One morning, after sending us off to school and finishing up all her household chores, she was off to the bank, as it was payday. In those days the pay was in cash. As she was always in such a hurry, she rushed into the bank and also rushed out just as quickly. There was a policeman watching her. So he tailed her back to the nursery and blocked her way into the garage. He made her get out of the car and show him her I.D. He thought she was robbing the bank! They never had much time to go out. The parties were rare, but there were some. Unfortunately, mom was always so busy that she didn't keep such good track of the specific dates of their personal outings. On 2 occasions that I can recall, they were a week early for two different surprise parties. The 1st was the Hrdlička's 25th wedding anniversary, the second was Mrs. Flosman's birthday party. After spending a couple hours at the Hrdlička's, they packed up and promised to act surprised when they come back again next week on the actual day that the party was to happen. Unfortunately, their worst surprise was when they got back home early and found another party going on. One with all of our teenage buddies x 5 Kraus girls plus a hell of a lot of beer bottles all over the place. Ugh!! But in our defence that was a great party... people are still talking about.

Mom was at a time, President of the Czechoslovak Association of Canada. She was also very anti-communist! And she had a great love of the Czech National Costumes. Over the years she had acquired quite a collection. Whenever there was an oc-

casion to protest Communism, mom would get out the National Costumes, the iron, and a hell of a lot of starch, and dress all of us up. I remember we Kraus girls, along with the Nуска's, the Sykora's, Nina Dobisek and Anne Havlicek went to protest to the Hamilton City Hall we even went as far as Ottawa. And you should know we made the papers. Over time, as business progressed, and was becoming more profitable, Mom and Dad would take a month off in January or February and travel the globe every year. They'd leave us with either Mrs. Havlicek or Mrs. Flosman for the month. Those poor saintly ladies... I still feel sorry for them!

On one trip to Spain, if I remember the story correctly, I think it was Seville. Mom and Dad were with a group of travellers who'd all booked the trip with the same travel agency, so there were many of them travelling together. They were all sitting down in a restaurant awaiting their and evening meal. Mom had to excuse herself to use the facilities. And, once in the bathroom, and before she sat to do her business, she noticed the floors were really dirty. Looking to all sides, surveying where it would be best to place her purse without getting it soiled, she realized it could only be suspended from a hook which was also used to suspend the roll of toilet paper that was tied to a rope. All said and done... Mom left the bathroom. With her purse hooked over her forearm, she confidently staggered back to the table while noticing that all the other tourists were smiling at her... and thinking what a friendly bunch! Well! Father looked at her in absolute shock and said, "What are you doing?" Just as Mother placed her purse on the chair next to her, did a waiter come and grab the rope with the toilet paper roll. Mom laughed soooooo hard, she cried. But Father was completely humiliated. He just couldn't find the humour in it all.

Mom was always mistress in charge, but as the years progressed, Mom got weaker and weaker. She was always the one to prepare all aspects of our traditional Czech Christmas meal. But, this Christmas she said..."you girls are going to have to do the cooking now, I don't have the strength anymore". Okay we knew it was time. So, she divided up the jobs and mine was the Egg Nog and also the Famous colourful Czech potato salad. Well, under mother's direction, but not to her satisfaction, I completed her famous potato salad, brought it to her for approval... her very words were, "NOT ENOUGH ONIONS!!" Well, I think I've said enough... But, just to let you all know, Mom was really a wonderful Mom... THANK YOU, LINDA K.

Velikonoce – symbol života a jara

► ze str. 1

ty, kulhaly by krávy a žáby by žraly na poli len. Nesmělo se ani drát peři, aby neštipaly blechy.

● Květná neděle je poslední nedělí před Velikonocemi, říká se jí také Beránková nebo Palmová. Je oslavou památky vjezdu Krista do Jeruzaléma. V evropské kultuře nahradily palmové ratolesti větvičky jivy (kočičky), kterými byl Ježíš při svém příjezdu do Jeruzaléma vítán. Lidé od pradávna věřili, že kočičky posvěcené na Květnou neděli mají magickou moc. Tři kočičky z posvěcené snítky bývaly prý lékem proti bolesti v krku a zimnici. Přidávaly se také kravám do krmení, aby dobře dojily. Hospodář kladl větvičky jivy za krov a zapichával je na kraj pole. Věřil, že stavení bude ochráněno před bleskem, a že úrodu nepomlátí kroupy.

● **Název Zelený čtvrtek** je doložen již ve 12. století v Němecu. Je odvozen snad od zeleného mešního roucha, jež se toho dne užívalo. Toho dne se měla jíst zelená strava (špenát, různé druhy zelí, ale i kopřivy), aby byl člověk celý rok zdravý. Také se zvoniло paličkou o hmoždíř, aby stavení opustil hmyz a myši. Smetí se na Zelený čtvrtek odnášelo za humna či na křižovatku cest, aby se v domě nedržely blechy. Kdo prý snědl před východem slunce pečivo nebo chléb pomazaný medem, bude ochráněn před ústnukem tím hadů a žihadly vos a sršňů.

● **Velký pátek** – v noci ze čtvrtka na pátek je Ježíš vyslýchán, v pátek pak odsouzen ke smrti na kři-

ži a ukřižován. Tento den se nesmělo prát, neboť prádleny říkaly, že by namáčely prádlo do Kristovy krve – velký pátek je svátkem vody. Nesmělo se hýbat zemí, proto se nepracovalo na poli ani v sadu. Podle lidové víry se země otvírala, aby odhalila na krátkou dobu ukryté poklady.

● **Bílá sobota** je dnem, kdy bylo Ježíšovo tělo sejmuté z kříže a uloženo do skalního hrobu. Na Bílou sobotu se světil oheň před vchodem kostela. Z ohořelých dřev se zhotovovaly křížky, které věřící nosili na pole, aby dobře rodilo, popelem z posvěceného ohně se sypaly louky. Někde bylo zvykem dávat uhliky za trám domu na ochranu před požárem.

● **Bílá neděle** (Boží Hod Velikonoční) – se považuje za den vzkříšení Ježíše Krista. V rámci svátku se provádělo okázalé svěcení velikonočních pokrmů – beránka, mazance, ale také vajec, chleba a vína. Toto svěcení mělo kromě symbolického významu i praktický podtext. Po období dlouhého půstu by mohl náhlý přechod k tučné stravě přivodit obtíže.

● **Červené pondělí** – tento den je pomlázka, velikonoční hodování. Chlapci šlehají dívky a vinšují, za to dostanou malovaná vajíčka. Tento prastarý zvyk šlehaní děvčat má zajistit, aby byly zdravé, pilné a veselé celý rok. Šlehaním se předávala svěžest, mladost a zdraví mladého proutku. V dávných dobách vyšlehal hospodář i čeládku, aby nebyla líná. Zášel i do chléva, kde vyšlehal krávu, aby se brzy otelila. Šviháním ovocných stro-

mů se měl ovocný sad probudit ze zimního spánku k další úrodě.

● **Velikonoční beránek** – který se peče dodnes, znamená obnovu života a jeho vítězství nad smrtí. Symbolizuje památku Krista.

● **Mazanec** – je symbolem slunce, zadělává se na Bílou neděli, dělá se ze stejného těsta jako vánočka. Dříve to však bývalo pečivo nesladké.

● **Velikonoční zajíček** – v mytologii řecké, egyptské, čínské symbolizuje zajíc štěstí, plynoucí čas, krátkost života. V Bibli je zajíc řazen mezi stvoření symbolizující chudé, skromné a pokorné.

● **Vajíčko** – bylo již od pohaných dob symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení, životní síly, narození, nesmrtnosti, návratu jara. V předkřesťanských dobách bylo někde dokonce dáváno do hrobu k mrtvému. Zvyk konzumovat vejce v době svátků souvisel pravděpodobně i s postem, který Velikonocím předcházela, a při kterém se vejce jíst nesmělo. Ve spojení s lidovou tradicí vznikl zvyk zdobení vajíček doprovázený řadou obřadů a pověr.

Na jarní svátky se vykládají a vymývají obydlí a zdobí se různými ozdobami, nejčastěji poskytovány jarní přírodou. A k tomu si vybíráme barvy navozující jarní, optimistickou náladu probouzející se přírody, je jich šest: **Zelená** – je symbolem jara a rašící přírody a také barvou navozující klid. Dobře se kombinuje s ostatními barvami. V aranzmá může být zastoupena větvičkami stálezelených keřů, jako jsou buxus, janovec, bobkovišník, nebo rychlené březové větvičky.

Oranžová – patří k nejteplejším barvám. Dekoraci dodá měkčnost, teplo a oživení. Z květin v této barvě lze využít narcisy, tulipány, pryskyřníky, hyacinty. **Žlutá** – symbolizuje hřejivé paprsky slunce. Především květy narcisů, tulipánů a krokusů v této barvě vnesou do kompozice teplo a jas. **Červená** – je velice důležitou barvou pro velikonoční období. Je barvou krve, symbolizující život. Květy tulipánů, sasaneček a ostatních cibulovin v této barvě jsou běžné k dostání.

Bílá – je barvou čistoty a nedotknutelnosti, působí zářivě a klidně, navozuje vznešenou a duchovní atmosféru. Kombinujeme ji s ostatními barvami, aby nepůsobila studeně. V bílé barvě jsou k dostání všechny jarní cibuloviny. **Hnědá** – je barvou země a dodává pocit stability, působí rustikálně. Používáme ji jako barvu doplňkovou, která napomáhá zvýraznit ostatní barvy. V aranzmá je často zastoupena různými druhy proutů a větviček.

Přejme si vzájemně krásné prožití svátků velikonočních v kruhu rodinném a v pohodě soustředěného rozjímání. ■

Každý z nás si jistě povšiml nezvyklých proměn klimatu v minulém roce a položil si otázku, jestli jde jen o výkyv anebo o ono globální oteplování... Jistě není něco v pořádku, když namísto zasněžených Vánoc na mnoha místech v České republice rozkvetly na krátkou dobu jabloně, keře nasadily na pupeny a začaly pučet listy. Zimní teploty i v Kanadě vystoupily místy až k 10°C. Podobně tomu ale bylo i v létě, kdy namísto normálních teplot zavládla vedra, provázena velkým suchem. Na jižní Moravě dosáhly až 41°C ve stínu, což zde sice není neobvyklé, ale délka jejich trvání překonávala rekordy v celé zemi. Přitom každý z nás dospělejších si pamatuje, jak za jeho mládí už v listopadu a hlavně v prosinci byly zasněžené celé vesnice. Ale také jsme byli svědky toho, že sněhové nadílky se postupně stěhovaly do ledna a pak do února, a tak nás napadlo, jestli už teď nemizí úplně. Jak je to tedy s tím globálním oteplováním?

Podle mnoha statistických údajů uvedené změny souvisejí s lidskou činností. Z obav, aby neovlivnila negativně změnu klimatu, došlo k mezinárodní Rámcové úmluvě OSN v návaznosti na bývalý Kjótský protokol, že omezí obsah emisí. Podepsalo ho už 197 států, hlavně členské státy OSN a EU. V jeho

NASTALO GLOBÁLNÍ OTEPLOVÁNÍ ZEMSKÉHO KLIMATU?

Rudolf Jiříček

kontextu nyní dotuje ČR i výměnu a obnovu kotlů v domácnostech a zamýšlí se nad emisemi průmyslu v nejlépe postižených oblastech. Ale jak na tyto změny reagují politici jednotlivých států, např. zrovna v ČR? Doposud byla ochotná tolerovat i trvalé skleníkové podnebí v ostravské oblasti, protože jim přinášely značné emisní poplatky za kouřící továrny, i když nepostihovala ty přicházející z polské strany. Proti nim vystupovala řada odpůrců ze strany zelených, kteří sice věděli, že nic nezmůžou, ale i oni dostanou peníze na svoji partaj, o což hlavně jde. Podstatně jiný přístup zaujal Václav Klaus, který se od bankovního úředníka prokousal až k problému globálního oteplování ve své knize „Modrá, nikoli zelená planeta“ z r. 2007. Podle jeho slov „žádné ničení planety nevidím, nikdy v životě jsem neviděl a nemyslím, že nějaký vážný a rozumný člověk by to mohl říci... Já jsem tani ledovců viděl a podle mého soukromého názoru je samozřejmě v zájmu České republiky, aby došlo k vzestupu hladin oceánů. Jak jistě víte, tak Brusel se nachází v poměrně nízké nadmořské výšce a Lisabon leží přímo u moře.“ Kdybychom uznali závěry tohoto největšího globálního klimatologa, pak by to s námi dopadlo asi jako s jeho privatizací. Ve vládě máme samé odborníky...

Opustíme tyto politické klimatologické a věnujeme pozornost odborníkům, kteří se stali odpůrci toho, aby se změny klimatu svedly na lidskou činnost. Mnozí z nich vycházejí nikoli ze statistik proměn klimatu minulého století, ale z historie před stovkami a tisíci let. Vzpomínají na zelenou savanu, která pokrývala kdysi východní část Afriky. Jak to, že se pak velká část kolem rovníku změnila na Saharskou poušť? Jiní se zase vrací v létém 1620 až 1850 n.l., kdy proběhla tzv. „Malá doba ledová“ a promrzla celá Evropa. Přitom v žádné z těchto etap nebyl obsah kyslíčnicku uhlíkatého nebo metanu vysoký jako dnes. Jestli ho nastartovala až „průmyslová revoluce“ s rozvojem fabrik, pak jen zesílila to, co se děje pod samovolnými proměnami klimatu z hlediska přírodních zákonů už od ledových a meziledových dob. Přesto však nepodceňujeme skleníkový efekt, bez kterého by naše Země měla průměrnou teplotu o 30°C nižší a byla by pod mrazem jako vzdálenější planety, počínaje Marsem. Ale ani nemůžeme zapomenout na Venuši, kde skleníkový efekt, který způsobí z 97 % kyslíčnicku uhlíkatého CO₂, a ze 3 % dusík nebo kyselina sírová, měl za následek, že teplota jejího povrchu je 460-480°C! Naše Země vrací část teploty ze zahřátého zemského povrchu zpět do kosmu včetně odrazu části světla od oceánů a ledovců v polárních oblastech (albedo) a ponechává si jen určitou část pro sebe.

Jak je to tedy s přírodními zákony, které poněkud obcházíme? Řekneme si příště. ■

POKRAČOVÁNÍ

Pokoje Velikonoce
přejeme všem přátelům
a kamarádům,

Radmila Locher Jeřábková s rodinou

ODBOČKA ČESKÝ TORONTO SPOLU SE SOKOLEM TORONTO
VÁS SRDČNĚ ZVOLÁ NA:

Přátelské setkání u příležitosti
80. narozenin Zdeňka Svěráka
významného českého dramatika, scenáristy a herce
s legendárním filmem Svěrák/Smoljak/Podskalský

KULOVÝ BLESK
Pondělí 28. března v 19.00 h.
Hala kostela sv. Pavla, 1424 Davenport Rd., Toronto

Slaneme se tak současně oslavu díla současného českého umělce, jenž budou blahopřát české komunitě po celém světě promítáním jeho filmu. My jsme se rozhodli se zúčastnit takto organizovanou a užasným diváckým kulovým blesem s dostatečným obsazením českou hercecko-masickou, v němž domajme zrají a kulovovány projev Radmila Hrušínského.

Určitě přijďte, o malé občerstvení je postaráno, přineste s sebou pohodu a přátelskou náladu.

VSTUP VOLNÝ

České knihy, filmy, hudba, křížovky...

1-877-287-1015
www.czech-books.com
mail@czech-books.com
1632 Mountbatten Pl., Victoria, BC V8S 5X8, Canada

Stovky knih za bůra a některé i zdarma.
Velký výběr českých křížovek.

Nový katalog zašleme
zájemcům zdarma.

Because reading keeps your mind in Czech

Moje FRANTIŠKOVY LÁZNĚ

Jirina Hofmann

Nikdy jsem si nemyslela, že bych chtěla jet do lázní. Vzpomínky z raného dětství, kdy jsem pobyla v mnoha ozdravovnách, mě odrazovaly. Moje tetička, dáma účtyhodného věku, jezdí do Františkových Lázní 25 let, a jak se český říká, píše o nich ódy.

Protože ráda cestuji a „Frantovy“ - jak se jim často v Čechách říká, jsem neznala, podlehl jsem naléhání přátel, kteří v té době byli na léčení, a do západního výběžku České republiky jsem se vydala na tři dny. Musím přiznat, že Františkovy Lázně mě chytily za srdce hned při první návštěvě. Snad pro svoji ne velkou rozlohu, pro množství krásně udržovaných parků, pro skvělé sochy posazené do zeleně a i pro stále obdivovanou sochu Františka - symbol lázní. Dostatečné množství kaváren a restaurací v krásných lázeňských stavbách a ani prodej teplých oplatků neruší pocit klidu a ležérnosti města. Samozřejmě léčivé prameny jsou tím pravým důvodem, proč se sem po staletí sjíždějí hosté. Již kolem 16. století měl Františkův pramen, tehdy ještě nazývaný Slatinná nebo také Chebská kyselka, pověst nejléčivějšího prame-

ne v Evropě a byl exportován v keramických lahvičkách do všech větších měst. V roce 1789 byl poprvé zakryt dřevěným pavilónem s mříží a voda byla z hygienických důvodů svedena do jímací nádrže. Ale nosičky vody, které již od středověku donášely kyselku jako stolní vodu do blízkého Chebu, vnímaly tento akt jako zásah do svých odvěkých práv a vzápětí pavilón podřezaly a zdemontovaly. Ovšem celá akce dala následně podnět k založení lázní. Druhý dřevěný pavilón byl postaven v roce 1793 při zakládání lázní a stál nad pramenem až do roku 1832. V té době byl postaven současný zděný klasicistní rondel s dóřskými sloupy, který se zachoval v původní podobě a patří mezi symboly Františkových Lázní.

Luisin pramen byl objeven po založení lázní v roce 1806, v následujícím roce pak zachycen a v r. 1808 pojmenován po císařovně Luise, manželce Františka I. O deset let později byl v jeho blízkosti objeven další pramen nazvaný Studené vřídlo. Oba prameny jsou dnes svedeny do jedné jímky a používány v lázeňských domech ke koupelím. Solný

Dětský tábor 80 km na S od Montrealu existuje již od roku 1954.

Pro koho: děti od 6 do 16 let. **Kdy:** pouze od 3. do 23. července. **Cena net:** 960\$/3týdny. Za každé další dítě ze stejné rodiny je sleva 10%. Vystavujeme potvrzení pro daňové účely. Do tábora přijímáme i děti které nemluví česky nebo slovensky. Hledáme vedoucí k dětem a kuchařky. Přihlášky na tábor, žádost o práci na táboře, fotografie a další informace viz: www.hostyn.org. Vaše děti a vnoučata budou mít nezapomenutelné vzpomínky z mládí!

KONTAKTY: Tábor povede již po čtrnácté manažér RNDr. Josef Maxant MSc, tel. 450-465-4844, camphostyn@gmail.com; Asistent manažera: František Kaštánek MSc., člen Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA), tel. 514-488-1310, skastanek@sympatico.ca; Sekretárka: Ing. Viera Šebénová, tel. 514-385-5153, vseben@hotmail.com; Oblast Toronto: Jirka Řehák, tel. 647-723-8871, gkahrer@yahoo.com; Oblast Kitchener-Waterloo: Blanka Michale: tel. 519-500-3316, kwczzechandslovak@yahoo.com; Pro Česko a Slovensko: Bc. Silvie Mezírková, smezirkova@seznam.cz; Webmaster: Ing. Vašek Kratochvíl, PhD, vkratochvil@gmail.com.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Zůstat ve styku je nejlepší osobně
Toronto ... Praha

Od 29. května využijte nových přímých letů z Toronto do Prahy s Air Canada rouge. Cestujte v moderních kabinách, během letu můžete využít zábavního palubního systému. Pro větší pohodlí je možno postoupit do Premium rouge.

Začněte nové léto s výhodnými cenami na aircanada.com

SPA HOTEL IMPERIAL ****SUPERIOR
FRANTIŠKOVY LÁZNĚ

Historický hotel s lázeňskou tradicí od roku 1793
Transfer z letiště do hotelu

Historic hotel with a spa tradition since 1793
Transfer from airport to hotel

Comfort Spa

INFORMACE A REZERVACE/INFORMATION AND RESERVATION

Tel: 00420 354 206 600
imperial@frantiskovylazne.cz
www.frantiskovylazne.cz

➤ 1909 zde byli při svém pobytu v lázních záměrně seznámeni budoucí manželé: 17letá princezna Zita Bourbonsko-Parmská (poslední, i když nekorunovaná císařovna rakouská a královna česká, zemřela krátce před pádem železné opony ve věku nedožitých úctyhodných 97 let) a 22letý arcivévoda Karel I. Habsbursko-Lotrinský, budoucí císař. Hotel Imperial má výjimečnou atmosféru s nádechem noblesy dávno minulých časů. Dokázali zde s citem spojit historii s technikou dnešní doby. Pod jednou střechou se nachází léčebné oddělení, koupele, relaxační bazén a sauna. Oceňuji profesionální služby s individuálním přístupem ke každému z hostů, ale hlavně příjemný personál. Přímou v hotelu se pořádají odpoledne s živou hudbou k tanci či poslechu. Šéfkuchař se snaží vyhovět mezinárodním hostům a vedle různých specialit je vždy dost čerstvé zeleniny a ovoce. Kouzelnou atmosféru jídelny zpescí dvakrát do týdne harfa nebo piano a stoly se prohýbají pod gurámskými výrobky kuchařského týmu. Všechna ta relaxace však neznamená, že by někdo měl v lázních dlouhou chvíli. Františkovy Lázně pořádají výlety do okolních hradů a zámků, do Karlových Varů, Mariánských Lázní a také do blízkého Německa. Lázně mají své velice hezké divadlo, kde kromě místních příjizďejů i herci z různých měst republiky včetně Prahy. Pořádají se zde různé recitály, večery operních árií a koncerty Straussova orchestru. Je zde

mimo jiné i zajímavé městské muzeum. Osobně se ráda zúčastňuji různých dílen v umělecké galerii, kde jsem se na podzim učila malovat na hedvábí. V širokém okolí jsou zdejší lázně známé svým rozsáhlým Aquaparkem. Do Františkových Lázní jezdí Pendolino, což je speciální, velice příjemný vlak, který má dokonce „tiché“ oddělení pro ty, co nechťejí být rušeni ani mobilními telefony. Zajímavé je též, že hotel Imperial vlastní pohodlné auto, které po dohodě vyzvedne hotelové hosty na letišti v Praze. Příznávám, že jsem se dříve na podzim vůbec netěšila, ale od té doby, co jezdím do lázní, mám pocit, že jsem správně nastartovaná do všeho toho vánočního shonu, který mě doma čeká a který mám ale moc ráda. Každý si najde na návštěvu lázní svůj nejlepší čas - ať je to na jaře, kdy kvetou rododendrony po celém parku, či v zimě, kdy je okolní krajina ponořena do bílého hávu.

Dnes mám pocit, že lépe chápu vliv lázní na život člověka. Kromě léčivých pramenů, koupelí a masáží na mě zdejší školený personál dokáže velice pozitivně působit. Nejen zklidněním a regenerací celého organismu, ale i léčebnými kúrami, které mi dávají novou energii, a to považuji za to nejprínosnější, co mohu pro své zdraví udělat. Tak takové jsou ty „moje“ Františkovy Lázně. ■

INFO • WWW.FRANTISKOVYLAZNE.CZ
• IMPERIAL@FRANTISKOVYLAZNE.CZ

➤ a Luční pramen byly již v roce 1826 pro pohodlí hostů zakryty dřevěnou kolonádou, která však nedolala povětrnostním podmínkám a tak v r. 1838 byla zahájena stavba dnešní kolonády.

Léčivých pramenů je ve Františkových Lázních mnohem více, ale rozepisovat se o nich není zdaleka tak zajímavé jako je ochutnávat. Třeba procházkou zajít krásným lesoparkem směrem k rybníku Amerika, kam se každoročně chodím dívat na výlov kaprů. Ať jdete kterýmkoliv směrem, najdete tam pramen, který stojí zato ochutnat. Mým nejoblíbenějším je Kostelní. Přestože žiji v Ontariu, které je známé krásným podzimem s červenými javorový-

mi listy, moje pobyt v nádherné přírodě Františkových Lázní na konci října a na začátku listopadu jsou ve znamení zlaté barvy listnatých stromů, ještě zelené trávy a svěžího vzduchu při procházkách tzv. „srdíčkovými“ stezkami. Samozřejmě že moje teta tvrdí, že nejkrásnější je květen a maximálně září, což je pro mne úsměvné - ale to je věc názoru. Musím přiznat, že mně dobře poradila s výběrem hotelu, do kterého jezdím, a nedovedu si představit, že by mně mohlo být někde lépe. Jako vše ve zdejších lázních i hotel Imperial má svoji minulost. Byl dokončen v letech 1877-78. Je to jeden z nejkrásnějších lázeňských domů zasazený jako solitérní stavba doprostřed zelené Jitřní parku. V roce

ORIGINAL

SPIŠSKÁ BOROVİČKA

FROM SLOVAKIA

NOW AVAILABLE AT THE

LCBO

VINTAGES #
441436

Nabízíme našim čtenářům další ukázkou z obsahu ojedinělé encyklopedie dr. Josefa Čermáka, který dokončuje její třetí přepracované vydání – s názvem *The story of Czechs and Slovaks in Canada*. Nevím o žádném obdobném díle v jiných komunitách. Knihu oceňují historikové, profesori i studenti. Na čtyři stovky výstisků poputuje do knihoven a do různých ústavů.

J. Čermák: Dear friends, Just a reminder, that in this issue you'll find a reference to the reign of George of Poděbrady:

THE FIRST LAY STATE IN CHRISTENDOM

"The reign of George of Poděbrady is rated by Czech historian Palacky among the most important periods of Czech history because the Czech people elected as their King the man most capable of ruling their country... Bohemia was the first lay state in the Christendom... they put themselves on a course, on which in our time

stand all Christian states with the exception of the Pope's Roman state. King George of Poděbrady is also celebrated as the man who introduced the idea of a confederation of nations not only to resist both the Turks and the Roman

The story of Czechs and Slovaks in Canada

theocracy but also as an instruments for settling disputes within confederation in a Council of Kings and their appointees, an institution not unlike the League of Nations and its successor, the United Nations Organization of our time.

MILOŠ GRAF

In 1999, Miloš Greif was chosen by the Toronto Sun Teacher of the Year (out of 1,000 nominated). In 2000 Jan Wong, the hugely popular columnist with The Globe and Mail, wrote about him, in Humber College Institute, one of Toronto's best schools, Mr. Greif is one of the best teachers. In 2001, Czechoslovakia by Greif received the Governor General's Award for Excellence in Teaching of Canadian History. The following year, he was awarded the Jane Jacobs Prize for his work in the community in three different areas: in the Czechoslovak (Toronto) Credit Union Ltd., over which he presided for several terms and which recently merged with a larger credit union, where he is deeply involved with the restoration of Arthur Lismer's mural in Lismer's former school and in Toronto's Annex neighbourhood.

OLGA VELANOVA

is a class woman. Not only of her good deeds –and there are a legion –and even more for the quality of her character. It is not easy to live next to a hugely successful man, have all the money in the world, and walk through life with feet so firmly on the ground, to remain so simply and gracefully human and unpretentiously womanly. The Czech and Slovak community in Montreal – and elsewhere owe her a great deal".

Pokud máte zájem jít mít v knihovně, napište: Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, M1G 1H1, Ontario, nebo emailem vera.toronto@gmail.com či objednejte telefonicky (647)770-1713 a uveďte laskavě: celé jméno, úplnou adresu, telefon a email, pokud máte. Pokud chcete poslat šek s částkou předem, pak tady jsou základní údaje: cena knihy 30.00 CAD, bublinková obálka 2.29 plus tax, váha předpokládáme málo přes kilogram, rozměry LxWxD = 24x24x3 cm, na poště vám sdělí podle našeho směrového čísla, kolik budeme platit za poštovné i s taxami. První výstisky poputují prvním zadavatelům výstisku. Dnes se pracuje na výběru fotografií, které jsou již u vydavatele.

Tvrdohlavá žena na scéně ND

► ze str. 1

meře a výtvarné práci, ale zrovna tak ho fascinuje divadelní umění, a ten člověk, který, i přesto, že žije dlouhá léta v zahraničí, zůstal spjat s rodnou hroudou natolik, že v ní pořád nalézá něco nového a krásného, a také ten člověk, kterého re-

Luděk Bogner

žii v Hrátkách s čerty jste vy, diváci, tak vysoce ocenili, samým nadšením pro věc na každé zkoušce vysvětluje, jak která scéna bude vypadat a jak musí znít, jak se budou chovat duchové, jak ostatní postavy, co od nich jako "režie" očekává a co naopak musí herec ve svém projevu úplně - pokud to lze - potlačit. V žádném případě nebude tato báčorka pro žádného z herců legrace, protože už jen ten jazyk, tedy český, kterým se tentokrát na scéně bude mluvit, je už dávno uložený jenom v knihách, abychom ho obdivovali či abychom se podívali nad tím, jaká slova vůbec tehdy vedle úřední němčiny, existovala. Ale divák musí rozumět, musí dobře slyšet a tak důraz klade režisér na artikulaci, na intonaci a dynamiku řeči. Práce se rozjela rychleji, když se konečně začalo pracovat i s tolik hledaným Pěnkavou. Mladý učitelský – ano, opravdu učitel torontské základky – s minimem akcentu v řeči, s chutí kouknout se do skriptu a studovat (spíše ale biflovat), protože s takovými slovy se nemohl ani v nejděkovnější české rodině setkat.

Andrew Rozehnal, dítě to jedno ze tří nám zajisté dobře známého rodinného lékaře Jana Rozehnal, který kdysi působil v Torontu a který si již nyní nanovo užívá radosti domoviny v Brně, byl nadšený možností postavit se na scénu. Už dávno si to chtěl zkusit. Češtinu do něho (a jeho dvou

brášků) nekompromisně vtlačovali rodiče, a když už rozum nabral, sám se na vysokoškolských studiích rozhodl zapsat se na semináře k prof. Veronice Ambros na torontské univerzitě (o které píše jenom chválu), kde se dověděl mnohem více nejen o jazyku českém, ale i o jeho literárních a dramatických, jejichž divadelní hry si rád pročítal. Dnes objev zkušeného Karla Tamchyny sedí se svým skriptem za stolem, aby se učil prvním krokům amatérského divadelníka – a tím je mluva. Nejčastěji je to práce veselá až humorná, vážnost nastupuje trochu později a humor člověka přejde úplně, když uslyší první zvonění... Zatím mladý učitelský neví, co tréma je, ale je přesvědčený, že ji také pozná, až s těmi housličkami v podpaždí vykročí na prkna, která znamenají svět.

O trošičku jinak cítí své první herecké kroky další novic novodivadelního ansámblu Petr Hofman. Tomu přikl režíser, který ho objevil, roli Pacholka Kubu. Prostředky pivomilující drsňák, ve hře partner Děvečky Madlenky - Radky Tamchynové, jako by do role přímo spadl. A to také chtěl režíser, ujišťuje nový herec, který zaměnil tvrdou práci ve svém autoservisu za nezvykle jemnou se skriptem v ruce. Ale zdá se, že tento protiklad vítá, i když mu dělají starosti zapeklité jednoslovné věty, kterými zpřehrává tok řeči mnohomluvné Madlenky.

Andrew Rozehnal

ky... ba jo, to je velice těžké, mnohem těžší, nežli odříkávat monolog o deseti řádcích, potvrzuji mnohem zkušenější. Petr na sobě jako herec nemusí mnoho měnit, zajímavý je i barvu hlasu, suverénní až rázovitě vystupování, člověk má pocit, že od šenkovního stolu právě odešel, a i v dobré náladě jako ten pořad pivou pijící prostředky a přímochaři Kuba.

Na hru měl Luděk Bogner, trvale sršící nadšením, zápal pro věc a novými nápady, už velice dlouho zálsku. Poprvé ji viděl ve Stavovském divadle, když mu bylo patnáct... „a v tom nejlepším obsazení, jaké mohlo tehdejší divadlo nabídnout: legendární Dana Medřická v roli Jahelkové (Dáša Beláčková), Ladislav Pešek, další herecká legenda, v roli Žida Ezechiela (Petr Kohout), Terezku (Zuzka Matejkovičová) - i když je původem Slovenka, s češtinou nemá problém) tenkrát ztvárnila Eva Klenová (dcera známého divadelního a literárního kritika Františka Götze a spisovatelky Joži Götzové)... Mimochodem v německém Stavovském byl J.K. Tyl dramatikem a dramaturgem v jedné osobě pro česká představení, která se hrála jenom o nedělich odpoledne, jinak se hrálo v němčině... a tak mohl svo-

Petr Hofman

je práce okamžitě postavit na scénu. Ale spíše než že mohl vlastně musel, protože jeho smlouva zněla na sedm her v roce... Dnes se dá těžko odhadnout, co bylo více motivační k tomu, aby tvořil - zda smlouva s divadlem zaručující v období českého romantismu obživu pro jeho rodinu o devíti dětech (které zplodil se sestrou své ženy, jež už nemohla mít děti, a žili pak v manželském trojúhelníku, o děti se starala jeho žena) - anebo jeho nutkavý talent (který jako novínář uplatnil i v mnoha časopisech a dokonce založil vlastní časopis Kwěty, které žijí dodnes).

Ale ani této pozice si moc neužil, v letech 1848-49 je poslánцем v říšském sněmu, a protože kritizoval absolutismus, byl zbaven funkce dramaturga, prohlášen za politicky nespolehlivého a vrátil se ke kočovnému divadlu (v Plzni, kde nese divadlo jeho jméno, umírá v 48 letech). Ve Stavovském byla poprvé zahrána jeho Fidlouška aneb Žádný hněv a žádná rvačka, ve které v r. 1834 po-

BrouCzech Golden Lager Beer

Enjoy this hand made Czech premium BrouCzech Lager Beer

- Prague Masaryktown Restaurant
450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto

- The Golden Pheasant 905.781 9374
733 Lakeshore Rd. E Mississauga

- The Fiddler's Dell Bar & Grill, 781 Annette St., Toronto

Available in forty Ontario Beer Stores from Toronto to St. Catharines. Also in Ottawa, Peterborough, Sudbury, Barrie, Collingwood, Kitchener/ Waterloo, Brantford, London, Windsor and surrounding areas.

Find your beer store at www.thebeerstore.ca/beers/brouczech-premium-lager and click "View Locations" www.novopackepivo.cz

An incredibly low price/volume & taste of a Czech Lager beer • An incredibly low price/volume

prvé zazněla píseň Kde domov můj, pozdější národní hymna. Luděk Bogner také rád vzpomíná na dobu, kdy Fidlůvka v režii Adolfa Tomana v roce 1980 dávalo ND, již tehdy totiž patřil mezi členy.

Historie divadla vůbec je velice zajímavé téma a dalo by se o ní povídat dlouhé hodiny. A mnohé jako by se opakovalo až u věch nebo v životě samotném. Třeba v naší báchorce naleznete momenty, které jste prožívali i v jiných hrách od různých autorů, protože tématá, jako je nenaplněná láska, tahy padouchů, nevěry, závisť, mamon, plné kapsy lidí s prázdnotou hlavou, roztomilá šibalství dívek, intriky atd. jsou tématá věčná, což už věděl Shakespeare a potvrdili ve svých dílech třeba nám známý nejen Neruda v Povídkách malostranských (které napsal ve svých 43 letech r. 1877, a na jejichž motivy dávalo ND velice úspěšné režijní zpracování hudební hry Jany Fabiánové) aj.

Tentokrát čeká na diváky jedno velké překvapení, čekáme ona třesnička na durtu - bude jim baletní vstup Danielky Pape, žačky kurzu uměleckého tance The National Ballet Canada, která celé to pohádkovo-báchorové počínání otevře, aby svou křehoučnou krásou navodila to, o čem ta hra vlastně je - o tom nejkrásnějším v životě - o lásce. Danielku na taneční vstup na hudbu Antonína Dvořáka připravuje choreografka Katherine Olsen, a protože vnučka našeho režiséra 27. března oslaví své desáté narozeniny, posíláme jí hodné vřelých pozdravů: těšíme se na tebe! (A tady si dovoluji vzpomenout si na Josefinku Tichou, která sdílela v květnu r. 2001 scénu NDs renomovaným pražským hercem Viktorem Preissem ve Zpívajících Benátkách, a oslavila s námi své deváté narozeniny, věřím, že dodnes ji ta chvíle zůstala v srdci, potvrzuje její maminka paní Věra Tichá. Jako nám.)

Vedle již jmenovaných se setkáme se známými tvářemi herců Lenky Novákové, Martina Bonharda, Zuzky Novotné, Bohdana Zatovkaňka, Saši Trentcheva, Martina Přibáně, Dagmar Kalovské a dalších. Kostýmy ušije za asistence Dagmar Kalovské Věra Ripplová. Techniky jsou Ivo Mejzr přes hudbu a zvuk a Karel Tamchyna přes světla. Premiéra je v pátek 22. dubna ve 20.00 h, reprízy v sobotu 23.4. v 16.00 a ve 20.00 a poslední představení uvidíme v neděli 24. dubna jenom v 16.00 hodin v The Maja Prentice Theatre, 3650 Dixie Road (jihozápadní roh Burnhamthorpe Road East a Dixie Road, v the Burnhamthorpe Branch Library) Mississauga, Ontario.

Rezervace (416)463-3182, emailen nove.divadlo@gmail.com. Těšíme se na setkání s Vámi. Na to, abychom dali hru dohromady, máme pouhých 6 týdnů. Zda si povedeme jako profíci se ukáže až po třetím zvonění. ■

Na fotografii na 1. straně vlevo: sedící Karel Tamchyna, Dagmar Kalovská, Radka Tamchynová, Dáša Beláčíková, Zuzka Novotná, Věra Ripplová, stojící vlevo: Martin Přibán, Martin Bonhard, Lenka Nováková, Andrew Rozehnal, Petr Hofman, režisér Luděk Bogner a Petr Kohout.

TEXT A FOTO VĚRA KOHOUTOVÁ

KAREL IV. A JEHO DOBA

Jana Fafejtová (1)

Karel IV., král český a císař římský, letos slaví sedmisté výročí svého narození. Víme, že to byl jedinečný král, že po dobu jeho vlády nebyly v Čechách žádné války - což se projevovalo

na celkovém rozkvětu země, už asi neví každý. Byl nejlepším diplomatickým jednatel a nejvzdělanějším panovníkem a po dobu jeho života ho nikdo v této pozici nedostihl. Jeho osobní život s množstvím jím zrealizovaných aktivit se projevil na postupném výsostném postavení naší země, a to nejen v tehdejší Evropě, ale i za jejími hranicemi.

Čtěla bych se zmínit o jeho osobním životě, více ale o jeho promyšleném budování naší vlasti. Karel IV. byl synem Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny a po celý svůj život geny obou rodů uznával. A také jeho povaha je viditelně obsahovala. Byl původně pokřtěn jako Václav, jméno Karel přijal při birmování během své výchovy ve Francii po svém strýci a kmotrovi Karlu IV. Sličném

Sňatek jeho rodičů se konal roku 1310, přičemž toho moc nevíme, jak především jeho matka jako žena vypadala. Jen jediná zmínka ze Sázavského kláštera používá označení „spanilá“. Každopádně ženskou část čtenářů asi zaujme, že si prý sama ušila a bohatě vyšila své satební šaty zdobené perly, drahými kameny a zlatem. Na jeho otce pohledy dlouho dějiny jako na „krále cizince“, teprve později se připojilo označení „král diplomat.“ Zpočátku neuměl Jan Lucemburský česky, což mu na přízní v Čechách nepřídalo. Také česká šlechta vyvinula proti němu nemalé intriky. Jeho o čtyři roky starší manželka Eliška se zprvu jejich králování vyznačovala viditelně vůdcí osobností. Mezi její charakterové vlastnosti bezesporu patřily hrdość, vášnivost, panovačnost, zbožnost, malá trpělivost a houževnatost a trochu i intrikánsť. Toužila po obnovení velikosti královské vlády, jak ji poznala u svého otce Václava II. O to též se snažil i její muž Jan - bohužel ve svých přístupech vůbec nebyli jednotní. Různost se projevila i v jejich postupném odizení a rozpadu manželství.

Jan Lucemburský byl vynikající diplomat, za což v nemalé míře vděčil svému vychování. Byl vzdělaný, společensky šarmantní a kavalírský, statečný bojovník. Za cenu neúměrně

ho zvyšování daní v Čechách značně rozšířil naše tehdejší území. Svěho syna Karla postupně do svých znalostí a zálib zasvěcoval. Již kolem roku 1333 mladického krále Karla vyslal do severní Itálie, aby tam vojensky udržel značně sporné državy. I přes chabrost, kterou tam Karel prokázal, se to však nepodařilo. Je na místě konstatovat, že ho Jan Lucemburský ve všech válečných situacích chránil, přičemž nikdy neopomněl nechat ho třeba i násilím z válečné vřavy vyvést. Příkladem toho byla i bitva u Kresčaku, v níž v roce 1346 zemřel.

V následujícím roce se stal Karel IV. českým králem a v témže roce i císařem římským. Při svém definitivním návratu do Čech ho vítala nesmírně zanedbaná a zpustlá země. Pražský hrad byl prakticky neobyvatelný. Karel cíleně začal s budováním zanedbaného království. Plně mu k tomu napomáhaly jeho osobní vlastnosti jako pracovitost, vzdělanost, výběr poradců, znalosti evropské úrovně, cílevědomost a celková koncepčnost, kterou byl schopen sám vytvořit, nekonfliktní vztah se šlechtou a uznávání církve. Karel IV. patřil mezi nejvýznamnější panovníky vrcholného středověku. Byl neobyčejně vzdělaný a inteligentní, plně hovořil pět jazyků. Nelze se zde zmínit ani o

jeho zálibě v astrologii, numerologii a mystice - ty sice byly původním jevem téměř u všeho, co probíhalo ve středověku, ale u Karla se zdá, že jeho záliba byla více než rámec tehdejšího užití. Ve své vzdělanosti byl schopen vypracovat státní koncepci a té se po celý svůj život držel, přičemž na tehdejší dobu nebyl jeho život nikterak krátký. Žil více než 62 let. Při svém úmrtí nechal zdejším zemi pevně zakotvenou na vrcholu veškeré tehdejší možné slávy a prosperity.

Z jeho státní koncepce jen to nejdůležitější, abychom měli alespoň rámcovou představu, jaký byl panovník: Čechy chápal jako jádro rodové moci Lucemburků, panovníckou moc kotvil v právu, projevoval ojedinělý zemský patrimonismus, měl okázalou úctu ke sv. Václavovi, patronovi země, jako úplné první založil svou státní ideologii na etabliaci českého středověkého národa, vytvořil prosperující soustátí Koruny české, jejíž integrta existovala ještě i po jeho smrti. ■

POKRAČOVÁNÍ

ILUSTRACE WIKIPEDIA

Honza, můj kamarád, to nemá lehké. Je učitelem češtiny. Co ten se natrápí a napřemýšlí, jak těm svým ratolestem natrvalo vštípit do hlavy, kde napsat ypsilon, kde iotu, mně nebo mě... Však to znáte, tedy alespoň vy, kteří chcete být pravopisně in. Vloni na konci září mě Honza potkal, slovo dalo slovo, a když přišla řeč na školu, málem naň přišly mráčky.

„Tak si představ,“ řekl mi, „že kromě čtyř holek zbytek třídy napsal v diktátě ve slově zmije tvrdé y. Já myslím, že mě klepne pepka.“ Bylo mi ho v tu chvíli líto. Do důchodu totiž nemá daleko. „Poslouchej,“ říkám mu, „matematik Hubáček, můj známý, učí základy geometrie pomocí origami. A má velké úspěchy. Nechtěl bys také něco vyzkoušet?“ Když přikývl, vynesl jsem trumf: „Mnemotechnikou na ně půjdeš, pomocnými sdruženými představami. Je to moc dobrá věc.“ A začal jsem vysvětlovat. Když ho po chvíli moje fantazie napumpovaná mnemotechnikou uváděla v úžas, poradil jsem, jak na tu nešťastnou „zmiji“.

Cítil jsem se Komenským

Miloš Vsetínský

„Je to jednoduché, je to geniální. Zeptáš se děcek, jak se zmije pohybuje. Dozvíš se, že se plazí. Zeptáš se, jaká musí být, aby se mohla plazit. Dozvíš se, že musí být ohebná, měkká. A máš to! Pomocná sdružená představa plazící se měkké zmije natrvalo vygumuje v jejich hlavách to tvrdé y. Uvidíš.“

Jak jsem řekl, tak i bylo. Se zmijí nebyl problém. A protože jsem Honzovi vymýšlel a předával další mnemotechnické lahůdky, nebyl problém ani s několika dalšími slovy, pravopisně obtížnými. Zážil on, zážili žáci, zážil jsem pochoptitelně i já. Mé nápady se roznesly po celé škole. Cítil jsem se Komenským... Před čtrnácti dny, kdy mě Honza pozval na schůzku, se mi hrud už začala opět dmout pýchou, ale sklesla. Honza nezřel, jen se na mě nějak divně díval a kroutil hlavou. „Co se stalo?“ vyzvídám, „problém v rodině?“ Kroucení hlavou neustalo. Rodina to nebyla. Tedy škola, napadlo mě. A měl jsem pravdu. „Tak ti řeknu, že ty tvoje mnemotechnické srandičky fungují opravdu stoprocentně,“ pronesl ironicky. Hned jsem věděl, kolik uhořelo. Misto na skleničku červeného mě doslova přitáhl do kabinetu a před nos mi naservíroval diktátové sešity. „A teď čti!“ zvolal a jeho ukazovák přitom dopadl na první větu diktátu. Když tak dopadl podesátý, přestal jsem věřit svým očím, a proto jsem na ně nahodil dvě a půl dioptrie. Těm už jsem věřit musel. Hrůza! Osmadvacet sešitů, osmadvacetkrát napsáno: Po zemi se zcela neslyšně plazil slepiš. Kamaráda mi v tu chvíli bylo moc líto. Nemá to vůbec lehké. Ale já ho v tom nenechám, já na toho „slepiše“ něco mnemotechnického vymyslím, aby se v těch osmadvaceti hlavách natrvalo usadil náležitý slepýš... ■

Ať žijí Pepíci!

Květa Veselá

Nad humornými pohlednicemi ke svátku Josefa se určitě pousmějete. Mezi jinými jmény měl vždy prvenství a oslava se většinou nedala odkládat. I pro vydavatele pohlednic to byl svátek významný a náklad pohlednic se zajistě vyplatil. Vždyť v minulém století byl Josef jedno z nejčastějších jmen. Mezi mladou generací rodičů má sice nyní sestupnou tendenci, ale podle statistik se jeho četnost výskytu drží na čtvrtém místě.

Původ jména je hebrejský a v překladu znamená Ten, kdo přidá nebo Ten, který bude pokračovat či Bůh Ti dá... Nejstarší biblická zmínka je o Josefovi - synu patriarchy Jakoba. V římskokatolickém světě je pak uctíván Svátý Josef - pěstoun Ježíšův, kterého na pohlednicích můžeme vidět většinou s lilií a Ježíškem na rukou a nebo jako tešáse.

Jméno Josef má nejen u nás, ale i po celém světě spoustu obměn a do cizích jazyků jej můžete přeložit více než dvacetkrát. Slavné muže tohoto jména najdeme nejen mezi svatými, ale také mezi panovníky, politiky, umělci a herci, objevují se v písničkách, literatuře i jinde. U nás zdomácněl Josef v mnoha podobách a chlápci i muži slyší třeba na jméno Pepík, Pepan, Pepek nebo Jožin a Jožka...

Kdo by neznal třeba světoznámého Josefa Švejka - nesmrtelnou postavku od našeho - také Josefa - malíře Josefa Lady, nezapíval si s Ivanem Mladkem „Jožin z bažin“, a co potom pražští Pepíci v typických pruhovaných kalhotách s petřým šátkem kolem krku namísto límečku u košile? Nesmíme zde ale zapomenout také na všechny Josefíny, Josefsky a Pepičky, kterým oslavy patřily také a mnohé z držitelů tohoto jména byly velmi slavné, ať to byla např. Josefína Mánesová nebo Josephine Baker.

Mnoho podob mají také pohlednice Josefům určené. Ve sbírce přání jich najdeme jen velmi málo vážných. Většinou je to Josef slávící v různé fázi veselosti i únavy, ležící nebo spící, a to třeba u sudu a nebo v psi boudě. Samozřejmě na obrázcích nechybí gratulanti, hudba a někdy také manželka s metlou nebo karabáčem, když si Pepík návrat domů prodlouží do rána a nebo o nějaký den navíc... Ať žijí Pepíci! Svátek slaví 19. března. ■

POHLEDNICE VELIKONOČNÍ A JOSEFSKÁ Z ARCHIVU AUTORKY

Mileva byla Einsteinovi oddaná a pomáhala mu zpočátku i s fyzikálními problémy, které spolu řešili. Stal se z ní jediný jeho společník. Zato vztahy s jeho matkou se zhoršovaly, až skončily v naprosté nenávisti. Na Milevinu obranu vystoupila i Einsteinova sestra Maja, která se kvůli ní s matkou rozešla. Einstein poté, co vyšel se svou první teorií relativity v r.1905, se stával stále více idolem století. Se slávou se začali k němu hlásit nejen nejruznější vědci, ale i ženy, které ho obklopovaly. Přesto jim Einstein nepodleh, ale Mileva byla milčlivá, nedůvěřivá a depresivní.

V r.1909 byl přijat jako mimořádný profesor teoretické fyziky na univerzitě v Curychu. V té době se setkal i s Marií Curie, která spolu s manželem objevila radioaktivní prvky v jáchymovském uranovém dole. V r. 1911 nastoupil na německou univerzitu v Praze, kam se s Milevou odstěhoval. Ta se cítila velmi osamělá a ani Einstein zde nenalezl ve svém oboru větší oporu. Začal se stýkat se svou sestřenicí Elsou, o níž se mnozí vyjádřili, že mu byla velmi podobná. Byla hezčí než Mileva, malá a rozčuchaná jako on, a rozvedená. Zamílovala se do něj už jako dítě, protože krásně hrál na housle Mozarta. Když navštívil Berlín, aby diskutoval některé problémy fyziky s kolegy, většinu času

100. výročí Einsteinovy všeobecné teorie relativity (4 závěr) Rudolf Jiříček

strávil právě s ní. Už před tímto setkáním přijal nabídku, že v říjnu r. 1912 nastoupí na deset let do funkce profesora na švýcarské federální polytechnické škole. Připadal si jako holub, který se vrací zpět do svého holubníku. Jeho radost sdílela i Mileva, ale po přestěhování do Curychu se u ní projevil revmatické bolesti nohou a opuchla jí tvář.

V této době, kdy očekávala od svého manžela větší oporu, ho navštívili v r.1913 Max Planck a Walter Nernst, kteří mu nabídli nové místo na berlínské univerzitě, kde by se stal i členem Pruské akademie věd. Zatímco Einstein se soustředil na svou další obecnou relativitu, Mileva odjela do Berlína zařizovat nové bydlení. Když však skončil školní rok 1914, odjela se svými syny zpět do Curychu, kde už zůstala. Einstein ji z Berlína podporoval, ale navázal úzký kontakt s Elsou. To ho přivedlo posléze k návrhu, aby odloučení s Milevou proměnili v rozvod. Mileva propadla těžké depresi a prodělala několik infarktů. Děti si převzala Helena Savicová, která uprchla po 1.sv.válce ze Srbska. Einstein těžce nesl své odloučení od Milevy a svých dětí. Rovněž onemocněl se žaludečním vředem. Nicméně po rozvodu v únoru 1919 se už v červnu oženil s Elsou.

Všechny tyto události však zastínila jeho publikace o všeobecné teorii relativity v r.1915 a 1916. Koncem r.1919 už celý vědecký svět pochopil, že jde o mimořádnou událost a ve všech novinách v Anglii a Americe z něj udělali idol století. Následovaly přednášky na nesčetných univerzitách. Ale v r.1920 byl znovu zasažen tragickou zprávou, když jeho matka Paulina zemřela. Nedočkala se ani Nobelovy ceny, která mu byla udělena v r.1921 paradoxně nikoli za jeho zákony relativity, ale za objasnění fotoelektrického efektu. S Elsou pak navštívili několikrát Ameriku, ale situace v Německu se s nástupem Hitlerovy národně socialistické strany v r.1933 velmi zhoršila. Její protizidovské zaměření vedlo k tomu, že se Einsteinova rodina přestěhovala do USA. Elsa si připadala stále osamělejší. V r.1934 dostali zprávu z Paříže, že jeho nevlastní dcera Ilse umírá. Einstein byl příliš zaměstnán ve svém úřadě v Princetonu a tak odjela za ní Elsa, která se pak vrátila nemocná a zestárlá k nepoznání. Koncem r.1936 zemřela.

Po této tragické události pozval Einstein svého syna Hanse Alberta do Ameriky, kde se usadil v Jižní Karolině. Hitlerovo ovládnutí západní Evropy přivedlo nakonec Einsteina k tomu, že v r.1939 napsal dopis prezidentu Rooseveltovi, který dal podnět k vojenskému využití jaderného štěpení. Ale dvě atomové bomby, svržené v r.1945 na Hirošimu a Nagasaki, ho zdřítily. Požádal proto Spojené národy, aby udržely kontrolu nad jadernými zbraněmi. K tomu se připojila řada vědců a veřejnosti bojující za svobodu a mír. V Izraeli mu dokonce nabídli, aby se stal druhým prezidentem této země, což on odmítl. Další události na sebe nedaly dlouho čekat. Milevu, se kterou si dopisoval, postihla mrtvice, po které ochrnula a 4. srpna 1948 zemřela, pohřbená je v Curychu. Einstein se zhroutil a zestárl, lékaři nalezli v jeho břiše nádor. Až do konce života ho opatrovala jeho služebná Helena Dukasová.

Vědec zemřel v r.1955 a než byl zpopelněn, byl mu vyjmut jeho mozek a konzervován. Jeho soukromý život se pak stal pastvou pro tiskové hyeny, které na něm chtěli vydělat poslední peníze. Tak vznikla i kniha o jeho soukromém životě, kterou napsali R. Highfield a P. Carter. Jeho snaha o vybudování nové unitární teorie, která by spojíla gravitaci s elektromagnetickými zákony, se nezdařila. Jen byla obohacena o další dvě jaderné síly a po přejmenování na „teorii všeho“ zůstala dodnes otevřeným problémem. ■ KONEC

POSLEDNÍ DOMA

JIRÍ RAJLICH (6 závěr)

I po tomto datu však stále ještě z Velké Británie přiletali další letci a s nimi také letecká technika. Šlo především o záložní Spitfirey, které přiletěly ve dvou vlnách. První měly přiletět již ráno 21. srpna, ale při rolování v Manstonu se náhle spustil takový déšť, že z přeletu sešlo. Těchto dvanáct Spitfirů LF.Mk.IXE - po čtyřech od všech tří perutí - tedy nakonec přistálo v Ruzyni až 24. srpna v 16.50. Formaci, letící po trase Manston - Eindhoven (B-78) - Achmer (B-110, kde doplňovaly palivo) - Grafendorf - Praha, vedl někdejší velitel 134. čs. stíhacího křídla, pplk. Tomáš Vybíral, DSO, DFC. Zbýlé čtyři Spitfirey LF.Mk.IXE této zálohy přiletěly 8. září 1945. Pod vedením npor. Jaroslava Šodka odstartovaly z Manstonu v 11.20 a přes letiště B-110 Achmer (ležící 14 kilometrů severozápadně od Osnabrücku), kde doplňovaly palivo, pak odpoledne v 17.20 dosedly na Ruzyni.

Kromě bojových se ovšem vracely i spojovací stroje. Dne 22. srpna 1945 k dosavadním Spitfirům a Liberátorům do Prahy-Ruzyně přiletěly z Velké Británie také tři spojovací homoplošníky Auster AOP.Mk.III, každý od jedné ze tří čs. stíhacích perutí. č. 310, 312 a 313. Startovaly z Manstonu 18. srpna v 06.30 ráno a pilotovali je mjr. Josef Hanuš, DFC, škpt. Václav Raba a ppor. Otakar Machek. Po cestě absolvovaly pět zastávek na doplnění palivem. Kromě toho na Ruzyni přistál i čtyřmístný lehký spojovací Proctor Mk.I P6240, služební letoun čs. vojenského a leteckého přidělení ve Velké Británii, plk.gšt. Josefa Kally. Oproti tomu na spojovací letoun 311. peruti, dvoumotorový Oxford Mk.II, se v Praze čekalo ještě několik dní. Odstartoval 6. září z Manstonu a palivo doplňoval v německém Darmstadtu. V Praze-Ruzyni s ním nakonec 8. září přistála osádka ve složení rtm. Josef Šnobl (pilot), škpt. Josef Stříbrný (navigátor) a rtm. Albert Vacek (radiotelegrafista). Lze tedy uzavřít tím, že do září 1945 přiletělo z Velké Británie do Prahy celkem sedmdesát stíhacích Spitfirů LF.Mk.IXE, tři spojovací Austery AOP.Mk.III a po jednom Oxfordu Mk.II a Proctoru Mk.I. Na rozdíl od Liberátorů GR.Mk.VI, které provozovaly letecký most, zde tyto letouny zůstaly již natrvalo.

V souvislosti s ukončením přesunem hlavních částí čs. letectva do vlasti byly 5. listopadu 1945 skončeny likvidační práce Inspektorátu čs. letectva v Praze. Ještě poté však fungoval v Londýně Inspektorát čs. letectva v likvidaci se stavem 11 důstojníků a poddůstojníků. Stav nemocných byl 12 osob. Mimo to fungovalo ještě v Cosfordu čs. letecké depo se stavem 9 důstojníků a poddůstojníků. Konečná likvidace těchto těles byla závislá na demobilizaci příslušníků čs. letectva ve Velké Británii, k níž bylo připuštěno celkem 290 osob. Ty šlo rozdělit do zhruba čtyř skupin: a/

ti, kteří měli řádný pobyt ve Velké Británii již před válkou, b/ ti, kteří do čs. letectva vstoupili ze zámoří a z jiných států, c/ ti, kteří žádali o povolení pobytu v některých z britských dominií či kolonií, a d/ ti, kteří sice nesplňovali některé z uvedených podmínek, ale chtěli se z různých jiných důvodů usadit trvale ve Velké Británii. Jakkoli o těch, kteří splňovali podmínku ad a/, nebyly vcelku spory, v případě ostatních žadatelů postupovaly britské úřady individuálně. Z celkem 1602 příslušníků čs. letectva v RAF, vykazovaných k 30. červenci 1945, nakonec ve Velké Británii zůstalo celkem 211 osob. Ve 108 případech šlo o ty, kteří tam žili či pracovali již před válkou, dalších 103 se tam usadilo z politických nebo raso- vých důvodů. Dále bylo repatriováno 24 letců do Francie, 18 do Kanady, 15 do USA, 5 do Argentiny, po 4 do Belgie, Alžírsko, Maroka a Bolívie atd.

Kromě fyzického přesunu personálu a materiálu čs. letectva do Československa bylo však třeba ještě zlikvidovat ještě další závazky čs. letectva vůči britským partnerům. Tato problematika byla v gesci div.gen. RNDr. Karla Janouška, jemuž byla v poválečné čs. armádě svěřena funkce podnáčelníka hlavního štábu pro zvláštní úkoly.

Delegace pod jeho vedením zahájila 3. dubna 1946 v Londýně jednání se zástupci britského Air Ministry a War Office o nákupu leteckého materiálu a o úhradě válečného dluhu. Jednání trvala do 12. dubna a skončila následujícím ujednáním, které pro Československou stranu vynázelo příznivé:

Kromě toho, že definitivní ukončení služby čs. příslušníků RAF VR bylo stanoveno k 30. červnu 1946, bylo ujednáno, že za výzbroj dodanou pro vedení války (615 536,- liber šterlingů) Československo platit nebude. Cena výzbroje dodané společně se spojovacím materiálem po válce byla vyčíslena částkou 975 435,- liber, z čehož ČSR uhradí částku 354 000,- liber (čili 71 331 000,- tehdejších Kč). K částečnému nebo úplnému vyrovnání této částky měly být použity prostředky, uvolněné ve prospěch čs. vlády z tzv. Czech Refugee Trust Fundu.

Dále bylo ujednáno, že za situace, že Československo vrátí 15 čtyřmotorových Liberátorů GR.Mk.VI z výzbroje 311. peruti, dojde k jejich výměně za celkem 24 dvoumotorových lehkých bombardovacích letounů Mosquito FB.Mk.VI (společně s náhradními motory a záložními součástkami na rok provozu). Tato výměna byla schválena na 67. schůzi vlády dne

25. června 1946. Výlohy za přeškolení vybraného personálu v Anglii měly být hrazeny zvlášť.

Pak už nezbylo, než zlikvidovat poslední formální pozůstatky po činnosti československých letců v rámci RAF. Inspektorát československého letectva v Londýně, který byl od 19. října 1945 v likvidaci, definitivně ukončil svou činnost dnem 17. června 1946. Platnost mezinárodní československo-britské vojenské smlouvy z 25. října 1940, upravující mj. zařazení československého letectva do Dobrovolnické zálohy Královského letectva (RAF VR), pak skončila 30. červnem 1946. Stalo se tak šest let poté, co na britské půdě přistáli první českoslovenští letci poražené Francie, aby po boku britského RAF pokračovali ve svém boji za osvobození své vlasti. ■ KONEC

Zaujala vás ukázka z historie letců RAF? Někteří z našich čtenářů pochválili volbu seriálu Jiřího Rajliche, zkušeného autora a renomovaného historika Vojenského historického muzea. Doporučujeme vám další titul ze stejné oblasti: Spitfire nad Evropou představuje stíhací eso z Československa Otto Smika (1922-1944). Ze všech významných československých letců patří k etnický nejmeně jednoznačným osobnostem: babička byla Češka, ale narodil se v Gruzii ruské Židovce Antonii Davidové a

Slováku Rudolfu Smikovi. On sám se považoval - stejně jako jeho otec - za Čechoslováka.

Podle našeho autora Jiřího Rajliche z VHM má i po tak dlouhé době cenu si Otto Smika připomínat. "V Evropě se opět válčí. Znovu nám tedy dochází, že svoboda a demokracie nejsou z nebe spadlé a jednou pro vždy dané výmnoženosti. A lidé jako Otto Smik si to - nelehké na své mládí - uvědomovali a podle toho i jednali."

Děkujeme panu Rajlichovi za možnost převzít část jeho díla. ■

NEPŘEDVÍDANÉ PŘEDVOLEBNÍ VÝVOJE

Ota Ulč

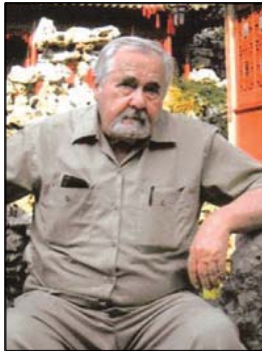
Před třemi čtyřmi týdny tento Pes zviditelnil (populární webová stránka Neviditelný pes, ČR - red.) můj text, jak že se vyznat v americkém volebním utkání, jak se vypořádat s primárkami, jejichž pravidla se liší od státu ke státu, těch máme padesát (ač Barack Hussein Obama několikrát opakoval, že jich máme padesát sedm, a přesto si ho národ zvolil). Když se v červnu loňského roku do soutěže rovněž přihlásil multimiliardář Donald Trump, absolvent několika manželství, včetně jednoho moravského - zlínského, okamžitě mě popudil svým pošklevováním senátoru Johnu McCainovi, že se za vietnamské války nechal sestřelit a zajmout na dlouhou řadu let, ač jako syn velícího admirála všeho amerického loďstva v Pacifiku odmítl své přednostní propuštění.

V soutěži o nastěhování do Bílého domu se přihlásilo sedmácti Republikánů a dva Demokraté - on a ona. Z těch sedmácti jich od doby tohoto sepsování po primárkách v Jižní Karolině a jeden den před toutéž soutěží v nemravném státě Nevadě, zbylo pouhých pět zájemců. Mezi nimi zbyl realitní mogul, magnát Trump, všemi odborníky předem odepsán jako trapná figurka, tam ve společnosti dvou senátorů, jednoho guvernéra a a jednoho slavného neurochirurga. V úvodníku (22.2.2015: 6,8) v konzervativně orientovaném The Weekly Standard, týdeníku výtečné kvality, jeho editor William Kristol se o Trumpovi vyjádřil jako o osobě nedůvěryhodné, který se vlastně nedostatkem svého charakteru nijak netají. Den po svém vítězství v primárkách ve státě New Hampshire o sobě neváhal přiznat, že je schopen rychle změnit své názory tak, jak bude třeba.

Tvor s takovou ohebností principů, čím přitahuje jeho magnetismus, co je zdrojem jeho popularity, jeho dosavadních volebních vítězství vzdor skutečnosti, že ani jeden vlivný mediální komentátor se k němu nehlásí - aspoň o žádném takovém nevim. Pokud jsem stačil zaznamenat, všichni ti mudrovcové mu předvídali brzký zánik jeho jim zřetelně nepříjemného politického fiaska - mnohokrát jsem zaslechl v televizních debatách.

Nyní jsm však postoupili do dalšího jednání v takto matoucím nečekaném vývoji - tento Trump, jakkoliv sice šašek, bezohledný provokatér, ale národ mu tleská, fandí, leckdo s ním tuze sympatizuje. Rozhodně netpří mediálním nezájemem. Na rozdíl od jiných kandidátů, Trump se neváhá pustit do nehorázností, jichž se jeho oponenti netroufou ani dotknout. Však tolik jim záleží - musí záležet, na finančním břemenu, které taková kampaň vyžaduje. Např. televizi výlohy pozřou přes sto milionů dolarů na reklamách. Trump ale informuje voliči americkou veřejnost, že on u nikoho nemusí škemrat o fondy, vše si platí sám. Přitom on přitahuje po-

zornost medií právě takovou provokativní odvážlivostí - postavit velmi vysoké zdi na jižní mexické hranici, zbavit se ilegálně přítomných vetřelců, nenechat se nadále podvádět zahraničními komerčními partnery, nepodepisovat mezinárodní závazky o dohodách, kdy například za jednoho navraceného amerického dezertéra Washington propustí z Guntánamo báze půl tuctu prominentních islámských fanatiků, aby se mohli vrátit ke svým předchozím vražedným zálibám.

Americká veřejnost má minimálně příznivé mínění o počínání washingtonské vládnoucí mašinérie a na nevybírává slova řízné kritiky reaguje se značnými sympatiemi a odměňuje svými hlasy ve volbách. V loňském roce převládala sebedůvěra, že Trumpova popularita odváne tímž tempem, s jakým začala rozkvétat, až tak značně pohltila americký politický orbit. Prosazovat se začal druh fatalismu, že Trumpa již nelze zastavit. Zdůrazňovat výhody appeasement - smířit se s takovým vývojem, je přece samozřejmé, že lidé dávají přednost být na vítězné straně.

Zpravidla nejlip jsou vybaveni kandidáti se zkušeností v roli guvernéru jednotlivých států. Několik se jich pustilo do letošní soutěže: Bush (Florida), Christie (New Jersey), Huckabee (Arkansas), Jindal (Louisiana), Walker (Wisconsin, původně pokládán za potenciálně nejúspěšnějšího, ale byl zcela prvním, kdo úsilí vzdal). Byl bych hlasoval pro kteréhokoliv z nich, s výjimkou Bushe - nikoliv pro jeho osobní kvality, ale rodinné záležitosti. Jeho otec byl prezidentem, stejně jako jeho bratr, a nyní on se o tuto roli ucházel, na své propagaci utratil víc než 100 milionů dolarů, nikdo neřáčí zaprotetovat proti nehoráznosti pokusu prosazovat monarchické manýry v oficiálně republikánském demokratickém balení.

Na straně Republikánů, tedy vedle až donedávna se politicky neangažujícího multimiliardáře Trumpa a černošského neurochirurga Carsona, v kolbišti zůstávají dva senátoři - Ted Cruz z Texasu a Marco Rubio z Floridy. Oba jsou synové uprchlíků z Kuby. Senátoři, členové stoletého sboru, v němž se ve výběrech různých angažují, příležitostně hlasují, aniž by ovšem získali zkušenost guver-

néra odpovědného za vládnutí celému státu. Tím pátým a posledním je John Kasich, původně kongresman, v roce 2010 zvolen guvernérem státu Ohio. Ve funkci výtečně úspěš, znovu byl zvolen r. 2014. Jeho otec je původem Čech, matka Chorvatka. Prozatím připadají tři alternativy s nejspíš klesající pravděpodobností: 1. Trump 2. Spíš Rubio než Cruz 3. Kasich

Kdokoliv bude vybrán, se pak utká s kandidátem či kandidátkou Demokrátů - buď Hillary Clintonová nebo Bernie Sanders. Bývalá první dáma země ztrácí na popularitě ve všech kategoriích s výjimkou černochů a seniorů. Reputace Hillary jako osoby lživé, notně zdiskreditované (Bosna, Bengazi, e-mail atd.) notně upadá. V Bílém domě se určitě neteší zvláštní oblibě, nicméně zůstává v Obamově zájmu ji chránit před oprávněným trestním stíháním za značně větší prohřešky, než jaké vedly ke zničení mnohé kariéry, např. znamenitého generála Petraeuse.

Hillaryino motto zní: bojovat, bojovat zejména za feminismus. Dosud se jí dostává podpory od naší krajanky Madlěny Albright-Korbelové, která pronesla varování adresované všem ženám o jejich povinnosti pro Hillary hlasovat. Její protivník, socialista Bernie Sanders, neválo do boje, ale nabízí revoluční vize proměnit Ameriku v cosi skandinávského. Vkusy jeho principů bych se dost obával. Například svou satební cestu se rozhodl strávit nikoliv na havajských ostrovech, ale v Sovětském svazu, tamější nádehe.

Bylo by obtížné přehlédnout hromadící se ironii: údajně konzervativní Republikáni a mezi předními uchazeči o Bílý dům jsou kandidáti kubánského původu, jednoho z nich na roli prezidenta prosazuje velmi populární guvernéra (South Carolina) s koreňmi z Indie, jediným senátorem je autentický černoch, jakož i jeden slavný neurochirurg, rovněž se zájem stát se hlavou státu. ■

Román je o pražské herečce Žofii Beladové, která se s matkou přestěhovala z malého okresního města do Prahy, když se její matka podruhé vdala. Ale jde v něm o mnohem víc, než jen o hereččin život - ten se odehrává během tří historických období a politická situace má klíčový podíl na Žofiině osudu, stejně jako na jejich vztazích se třemi rozdílnými muži. Žofie je talentovaná, krásná, zpočátku žije s matkou, která je zatrpklá po tom, co ji opustil manžel, a na Žofii je přísná, takže si Žofie hledá cestičky k samostatnosti bez matčina dohledu. Také se ráda elegantně obléká, ale jak si může na malém městě, ba i v Praze bez konexí a bez protekce koupit elegantní značkové oblečení, když kdysi známé „dederonky“ se shání jen s protekcí? Ovšem Žofie chce mít elegantní oblečení především proto, aby potvrdila svoji přitažlivost a mohla uplatnit svůj talent. To se jí podaří, když v sedmnácti letech dostane hlavní roli ve filmu, je v ní úspěšná a rázem se stane slavnou. Oporou se jí stane matčin

HEREČKA, MAGDA VÁŇOVÁ

Recenze Jarmily Horné

nový manžel, který podporuje její talent a snahu o uplatnění ve filmu. Známi umělci se o Žofii zajímají a ona sama vyhledává styky se zajímavými lidmi, s umělci, už v tom věku má milence, ale ne vždy úspěje. Dívka, o které si myslí, že je její nejlepší kamarádkou, ji podrazí. Žofie se nedá odradit, jde dál za svým cílem.

Život Žofie se dělí na tři podstatné části podle mužů, se kterými spojila svůj osud. Nejprve to byl její filmový partner z prvního filmu, který ale zanedlouho potají a bez rozloučení emigroval na Západ. Po něm dlouhé roky udržovala kontakt se známým malířem, ženatým otcem dvou dětí, který sice žil osaměle, přesto hrdinka neměla zájem stát se jejich nevlastní matkou. Po dalším filmování v Bulharsku za ní přišel do Prahy bulharsko-arménský režisér s nabídkou sňatku (a tím získal právo na trvalý pobyt v republice). Ovšem manželství nebylo úspěšné a jejich dcera byla Žofii spíš překážkou v herecké kariéře, takže jí moc mateřské péče nevěnovala.

Když se politická situace obrátila, Žofini nepřítelové využili toho, že byla slavnou za totalitního režimu, ocitli ji kvůli „spolupráci“ a ona ztratila pracovní příležitosti i většinu dřívějších přátel. I manžel ji opustil a odešel do Francie. Ona se však nevzdala, živila se drobnou prací, až... po dalším politickém obratu a odhalení osob zodpovědných za její podrazy, je opět na uměleckém výsluní a nese se na vlně popularity, jenže je už po předešlých zkušenostech velice opatrná.

V osudu jedné slavné, pak zatracované a znovu slavné herečky, jejího soukromého a milostného života a lidí kolem ní, se odráží víc než jen život jedné osoby. Příběh je složitý a napínavý, ale tak jako při recenzování detektivky, je nesnadné posoudit knihu a přitom neprozradit příliš mnoho toho „co se stane“. Je to obraz doby, kterou mnozí z nás za oceánem osobně zakusili jen částečně, nicméně jsme ji pozorovali zpovzdálí a v obavách o příbuzné a přátele ve staré vlasti. „Herečka“ se příjemně čte, současně vede k zamyšlení a určitě nenudí.

Kniha vydaná nakl. Šulc-Švarc, 2016, je vázaná, má 368 stran a stojí CAD\$ 29.00. Dá se objednat na webové stránce www.czech-books.com nebo telefonicky na čísle 1 877 287 1015. ■

MARTIN ZATOVKANUK, PRÁVNÍK a NOTÁŘ

České a slovenské komunity nabízím právní poradenství a řešení v těchto specializovaných oblastech:

- fyzická a psychická újma způsobená při dopravní nehodě či jinak
- obchodní právo
- právo nemovitostí
- plná moc

- právo obchodních společností, obchodní spory
- zástavní právo
- pracovní právo
- poslední vůle

■ angličtina ■ čeština ■ francouzština

647-669-4369 martin@zlegal.ca
1984 Yonge St. Toronto ON M4S 1Z7

Z-LEGAL

Letos budou Velikonoce brzy, jak nasvědčují hromady sněhu za oknem. Svátek jara, podmalovaný mrznoucím deštěm a občasnými sněhovými přehánkami, nepovzbuzuje. Spíše připomíná chmurnou povahu římského císaře, za jehož panování byl Ježíš Kristus popraven na Golgotě. Kdo si dnes vzpomene na císaře Tiberia? Lidé obecně znají pilného Augusta, elegantního a všestranného Césara, popřípadě zpuštěného Nerona a Caligulu. Claudius je znám jen díky knize a seriálu Já, Claudius. Tímto výčtem jsem vlastně vyčerpala Julio-claudijskou dynastii.

Když píšu, že Tiberius byl císařem v době ukřižování Krista, to ovšem není jako by tuto popravu přímo nařídil. Vlastně v té době měl Tiberius úplně jiné starosti, než se osobně podílet na popravě, která se stala důležitou v příštích dvou tisíciletích pro velkou část lidstva. Římané měli postoj k provinciím své říše asi jako otcevé rodin s mnoha dětmi - nejvyšší cíl, kterého chtěli dosáhnout, byl klid a mír. Zvláště blízko hranic s Parthií, kde se nacházela Sýrie a její podprovincie Judea.

Měla bych vysvětlit přívlastek chmurný: ten se ještě datuje od historika Tacita, který napsal docela podrobnou a velmi stranicovou historii Tiberiových vlády a přívlastek vysvětluje Tiberiovým poněkud neslavným osobním životem.

Tiberius se narodil jako Tiberius Claudius Nero v roce 42 př.n.l. Claudiové byli patricijové, tedy součást starodávné římské pokrevní šlechty. Jejich předek, Attius Claudius, šlechtic kmene Sabinů, se rozhodl už v roce 505 př.n.l., že mezi Sabinu mu pšenka nepokvete a vsadil na růst a vítězná tažení římské republiky, která se utvořila pár let před tím a přestěhoval celý svůj klan do Říma. V té době vládl Římu pouze patriciové, plebejci nebyli připuštěni k úřadu. Attius Claudius si vymínil, že jeho rodině zůstane šlechtický, tedy patricijský status. A tak se z Attia Clausa stal Appius Claudius a claudiovská rodina a jejich potomci byli prominentní v celých dějinách Říma v dobrém i špatném. Větev Claudiovské rodiny, zvaná Pulcher se stala prominentní během zániku republiky. Ovšem, rodinná větev Pulcher se vyznačovala géníem jak pro dobro Říma, tak pro jeho zkázu. Publius Claudius Pulcher,

například, si "poostravštil" (zkrátil) své jméno na Clodius, nechal se adoptovat mezi plebejce a stal se vůdcem polických gangů. Mezitím lavirovala rodinná větev

a korespondenta Attika. S ní měl dceru Vipsanii, ale Pilia zemřela a to byla chvíle, kdy Augustus usoudil, že jeho dcera Julia potřebuje pevnou ruku. Agrippa vyho-

rukou byrokracie a velitele preto-riánů Sejana. Rok 26 n.l. byl také rokem, kdy se prefektem podprovincie Judea stal Pontius Pilatus; byrokratická mašinérie hbitě vy-

žitého v roce 33 n.l. kdy se mělo stát ukřižování Krista. Jiné starosti nastaly - velká finanční krize roku 33 n.l. Začala bankrotem firmy Seuthos a spol. v Alexandrii, která dovážela luxusní zboží. Jejich bankrot vyvolal bankrot banky Malchus a spol. v libanonském městě Tyros, která měla pobočky v Malé Asii a Řecku, což vyvolalo pád cen realit po celé říši. A Tiberius odpočíval na Capri. Tedy ukřižování Krista nebylo jako první zpráva v římských novinách Acta Diurna. Spíše tam bylo naléhání na státní pokladnu, aby napumpovala nějakou hotovost do ekonomie. Když konečně hlučný pád cen realit a bankovních bankrotů dolehl na Capri, státní pokladna rozdělila 100 miliónů sesterců spolehlivým bankéřům, aby je půjčili byznysům a ekonomie zase začala fungovat. Ale mnoho rodin a byznysů bylo finančně zruinovaných a všichni vinili Tiberia a jeho nedbalost.

Zdá se, že rok 33 n.l. otrásl říši, ne jen hrstkou přívrženců nové judaistické sekty v Jeruzalémě. Finanční krize, velmi silné zemětřesení v Malé Asii a podle Bible i v Jeruzalémě, císař, který

VĚDĚL O TOM CÍSAŘ? Eva Firlová

Claudius Nero. Tiberius Claudius Nero se oženil s Livii a měli syna Tiberia v roce 42 př.n.l. Když byla Livia těhotná s dalším dítětem, spatřil ji Gaius Octavianus, triumvir. Zamiloval se do ní, přiměl Tiberia Claudia Nerona, aby

se s Livii rozvedl a sám se s ní oženil. Její syn Drusus se narodil už po svatbě s Octavianem. Podle římského práva patřily děti pod pravomoc otce a tak Tiberius a Drusus žili s otcem (který měl pověst chmurného charakteru) do jeho smrti v roce 33 př.n.l. Poté žili v domácnosti Octaviana Augusta. Ten na ně pohlížel jako na eventuální dědice, protože s Livii děti neměl.

Tiberius i Drusus se stali postupně Augustovými generály a docela úspěšnými. Tiberius bojoval úspěšně s Markomany v dnešních Čechách, chránil římské hranice před germánskými Hermundury a na východě říše pomohl Augustovi získat zpět od Parthů legionářské orly, ztracené Crassem. Také objevil prameny Dunaje. Ale nástupnictví Tiberia a Drusa se stalo velmi pochybné. Neboť Octavianus měl potomka, dcera Julií. Vypozoroval u ní jisté defekty charakteru, takže ji provdal za svého nejbližšího přítele Marka Vipsania Agrippu. Marcus Agrippa byl skálou, na které stavěl Augustus svou vládu. Agrippa přestavěl Řím, reorganizoval provincie, všude nechal stavět a osobně dohlížel na mohutné stavby akvaduktu, lázní a celých měst. Původně se Agrippa oženil s Pilií, dcerou Ciceronova přítele

věl svému příteli Augustovi jako ostatně ve všem. Julia neměla čas na nějaké vylomeniny, neb rodila jedno dítě za druhým. A Augustus její syny hbitě adoptoval jako své syny. Proto výhled být Augustovým dědicem se pro Tiberia značně zachmuřil. Oženil se s Vipsanií, Agrippovou dcerou a měli syna Drusa. Ale v roce 12 př.n.l. Agrippa zemřel.

Augustus tápal kolem sebe, co s rozervanou dcerou a případně na výborný nápad. Přinutil svého nevlastního syna Tiberia, aby se rozvedl s Vipsanií a oženil se s Julií. Tiberius byl nešťastný, protože Vipsanii velmi miloval a také zjistil, že se k sobě s Julií nehodí. Zdá se, že to byl zlomový bod jeho vztahů s Augustem. V roce 9 př.n.l. zemřel Tiberiův milovaný bratr Drusus. Syn, kterého měl s Julií, zemřel a Tiberius neustále stopoval svou bývalou manželku Vipsanii a slzy mu při tom tekly z očí. Vipsania proto dostala příkaz od Augusta se vdát za někoho jiného, a to hbitě. Tiberius, pravděpodobně chmurný už po svém otci, teď bez bratra a bez milované Vipsanie a v manželství se ženou, která se teď po letech mateřských povinností chtěla bavit, bavit, bavit (nejlépe v mužské společnosti), složil všechny své funkce a stál se na ostrov Rhodos bez manželky Julie. Nakonec ale asi zprávy, že Vipsania je šťastně provdaná a rodí syny senátoru Asiniovi, přiměly Tiberia se vrátit do Říma v roce 2 n.l. a byl učiněn dědicem Augusta v roce 4 n.l., po smrti obou Augustových vnuků, Gaia i Lucia.

A tak se v roce 14 n.l. po smrti Augusta stal Tiberius Césarem. Bylo mu 56 let a jeho osobní život byl plný zklamání. Manželka Julia zemřela ve vyhnanství, kde skončila pro své různé prostopášnosti, a Tiberius byl sám. Spravoval říši svědomitě, ale bez radosti a bez elánu. Chmurně, v roce 26 n.l. se Tiberius odstěhoval na ostrov Capri a nechal vládu říše v

užila své svobody z dohledu Tiberia a odesílala na odlehklá místa říše nepohodlné státní zaměstnance bez ohledu, zda jsou pro určené místo vhodné. Tiberius nechal v Římě jako svého zástupce Sejana, který doufal, že se stane Tiberiovým nástupcem. Sejanus se nestaral příliš o chod říše, ale o to, jak by se zbavil oponentů svého nástupnictví. Lidé si mysleli, že ty četné soudy a popravy senátorů jsou z rozkazu Tiberia, a Tiberiova popularita, nikdy vysoká, kromě u vojska, klesla na bod mrazu.

Mnoho se psalo o zpuštěném způsobu života, který Tiberius vedl na Capri, o orgiích a radovánkách v tamějších palácích. Historik Tacitus (který psal o dvě genera-

ce později) ovšem předesílá své psaní o Tiberiových výstředcích slovy "říká se" (přeloženo: drby). Ještě barvitěji popisuje Tiberia Tacitův současník Suetonius. Kromě sexuálních výstředků se stal Tiberius paranoidní, protože se v roce 31 n.l. provalilo Sejanovo spiknutí proti Tiberiovi. Ale Tiberius zůstal na Capri a teď už spravovala říši jen byrokracie, jejíž manažeri neměli ponětí, že se v Judeji děje něco důle-

se baví místo práce a germánští Hermundurové zase začali zkoušet sílu římských legií.

A ten zatrpklý muž Tiberius, žijící bez lásky a bez rodiny - kromě zpuštěného prasnynovce Caliguly - zemřel na krásném ostrově Capri v roce 37 a lidé jákali, když slyšeli o jeho smrti. A na rozdíl od Krista nedošlo k jeho zmrtvýchvstání. ■

ILUSTRAČNÍ FOTI WIKIPEDIA

WWW.
MASARYKTOWN.CA

(NEW HOMELAND) – CZECH AND SLOVAK (EVERY THIRD WEEK)

Vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho event. zařazení. Z předplatného nevyplývá předplatitelův nárok na umístění jeho článku v novinách.

Anonymy neotiskujeme.

Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce ani MMI. Nevyžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. Redakce neposkytuje žádné informace o autorech.

Redakční rada: Barbara Sherrifová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal),

Eva Firlová (konzultantka jazyka českého, Sudbury). Archiv na webu www.masaryktown.ca

Masarykův ústav (MMI) je nevýdělečná (not profit) organizace. Jejím posláním je udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.

Kancelář Iva Ječmen tel: (416)439-4354 (ÚT, ST, ČT), office@masaryktown.ca

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 US. Šeky zasílejte laskavě na adresu ND nebo MMI. Ceny inzerátů sdílíme na požádání.

Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchovávaný do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány nekomerčně ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR. Šéfredaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová Cell (647)770 1713 Píšte vera.toronto@gmail.com

MMI JE NOSITELEM MASARYKOVY CENY UDĚLENÉ ČSSK V KANADĚ V ROCE 2007 a LAUREÁTEM CENY MZV ČR GRATIAS AGIT Z ROKU 2014

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 US, ostatní \$ 110 US.
 Za laskavé dary dárcům předem upřímně děkujeme.
 Info: redakce: vera.toronto@gmail.com, tel. (647)770-1713
 nebo office MMI (416)439-4354

UNIQUE
Enterprise Travel

MEMBER OF: IATA TICO 1810380

blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

INTERNATIONAL TRAVEL

**Travel with confidence,
Travel with us!**

Your next vacation is waiting for you
Building memories, one vacation at the time...
Call us today and let us help you with your
vacation planning. We will help you build those memories with luxury and
adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island
getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

next

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can
narrow your choices for your perfect vacation.

**We are looking forward to making your next trip a memorable one, so
CONTACT US TODAY and you can get packing!**

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.
**Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in
effect for visitors to Canada.** Please visit: www.canada.ca/eta

Our address: 600 Sherbourne St., Suite # 301, Toronto Ontario
(across the street of Sherbourne Subway Station)
Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775
cell: (416)939-6118

Email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com
Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel
Website: www.intertravel.ca

**TRAVEL WITH CONFIDENCE,
TRAVEL WITH US!**

TICO Registration # 50016556

Margaret Maye - Bravo International
Presents
Singers
onSTAGE

EURO-POP 80's DISCO LEGENDS LIVE IN OAKVILLE!

GOLD & PLATINUM HITS WORLDWIDE

**FRIDAY
APRIL 8
2016
8:00 PM**

THE MEETING HOUSE
2700 Bristol Circle
Oakville, ON

TICKETWINDOW
Get your seat.

1.877.700.3130
WWW.TICKETWINDOW.CA

**INFO & VIP TiX:
647.892.7799**

TICKETS:

- Something Special, Pl.Wisla: 905.629.2347
- Piast Travel, Starsky 1: 905.270.2600
- Book Store, Starsky 3, Hamilton: 289.439.0025
- Polimex Travel, Toronto: 516.537.000
- Pl.Wisla: 905.238.6683 | next to Starsky 2: 905.820.8800 | Hamilton: 905.312.8200
- Zoria, Brampton: 905.457.8000
- North York: 416.665.0040
- Maple: 905.417.4117

Maria Magdalena
In the Heat of the Night
Heaven Can Wait

Only You
Don't Cry Tonight
Radio

SANDRA & SAVAGE
everlasting love